PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul L Nr. 11884 Prima ediție | Miercuri 5 noiembrie 1980 | 6 PAGINI — 30 BANI

Ședința Comitetului Politic Executiv al C. C. al P. C. R.

Marți, 4 noiembrie, sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a avut loc ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

Comitetul Politic Executiv a analizat stadiul îndeplinirii planului la producția industrială pe luna octombrie 1980. Au fost apreciate rezultatele pozitive obținute în realizarea producției nete și a producției-marfă, precum și a planului de investiții, rezultate care oglindesc forța economiei noastre socialiste, justețea politicii partidului și statului de dezvoltare economico-socială a patriei, hotărîrea cu care toți oamenii muncii transpun în viață prevederile planului de stat. Programul de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Totodată, au fost evidențiate o serie de rămîneri în urmă, mai ales în ce privește activitatea în domeniul construcții-montaj, a respectării termenelor de intrare în producție a unor capacități, precum și în domeniul exportului. Comitetul Politic Executiv a indicat guvernului, ministerelor să ia cele mai ferme măsuri pentru recuperarea tuturor rămînerilor în urmă și mobilizarea forțelor în vederea îndeplinirii integrale, la toți indicatorii, a planului producției industriale pe lunile noiembrie și decembrie, pe întregul an 1980. În centrul atenției trebuie să stea în continuare realizarea producției fizice și a producției-marfă și terminarea grabnică a investițiilor planificate pentru acest an. Este necesar să se acționeze cu toată energia pentru realizarea la timp a prevederilor stabilite în domeniul aprovizionării tehnico-materiale, pentru asigurarea desfășurării în cele mai bune condiții a activității de producție. O sarcină esențială este realizarea planului la export atît în țările socialiste, cît și pe devize libere. Comenzile de care dispun majoritatea ministerelor asigură realizarea programului stabilit — hotărîtoare este acum intensificarea eforturilor în toate întreprinderile pentru realizarea producției în volumul și la nivelul calitativ corespunzător.

În scopul îndeplinirii tuturor acestor sarcini importante, Comitetul Politic Executiv a indicat ca ministerele, organele de partid și de stat să-și concentreze eforturile jos, în centrale și întreprinderi, să acționeze direct în unitățile economice pentru soluționarea operativă a tuturor problemelor de care depinde realizarea planului în cele mai bune condiții. Comitetul Politic Executiv cheamă organizațiile de partid, consiliile oamenilor muncii, comuniștii, pe toți cei ce lucrează în industrie să facă totul, într-un înalt spirit de abnegație și patriotism, pentru a asigura încheierea cu succes a planului pe acest an și a întregului cincinal.

Comitetul Politic Executiv a trasat, de asemenea, sarcina concentrării tuturor forțelor din agricultură pentru terminarea în cîteva zile a recoltării culturilor de toamnă, și, în primul rînd, a porumbului, pentru transportarea și depozitarea producției astfel încît să nu se irosească nimic, pentru predarea grabnică a produselor prevăzute pentru fondul central în vederea asigurării bunei aprovizionări a populației și satisfacerii celorlalte cerințe ale economiei naționale. S-a indicat, de asemenea, ca Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, consiliile populare, toate organele de partid și organele agricole să ia cele mai hotărîte măsuri pentru terminarea, în cursul acestei luni, a arăturilor adînci de toamnă pe întreaga suprafață agricolă planificată, în vederea asigurării unor recolte sporite în anul viitor.

Comitetul Politic Executiv a stabilit ca în această perioadă să se asigure o maximă mobilizare a tuturor forțelor din agricultură, a întregii forțe de muncă de la sate și a tuturor mijloacelor materiale de care dispunem, pentru desfășurarea lucrărilor agricole de toamnă, în ciuda condițiilor atmosferice nefavorabile, la timp și în cele mai bune condiții, în vederea asigurării hranei poporului, a materiilor prime necesare industriei.

Comitetul Politic Executiv a examinat probleme legate de extracția de cărbune, buna aprovizionare și buna funcționare a centralelor electrice care folosesc cărbune. S-au indicat măsuri de îmbunătățire a activității de extracție, și în special pentru livrarea zilnică a întregii cantități de cărbune extras către centrale. Nu se va considera producție realizată decît cea livrată centralelor și pieței. Comitetul Politic Executiv a criticat faptul că Ministerul Minelor, Petrolului și Geologiei a imobilizat mari stocuri de cărbune nelivrat, cu o vechime de cîțiva ani, care se deteriorează, și a indicat măsuri de livrare urgentă a întregului stoc de cărbune către centrale. În scopul realizării sarcinii trasate de conducerea partidului și statului de a se obține, în trimestrul IV al acestui an și în perspectivă, o cantitate mult mai mare de energie electrică din centralele care folosesc drept combustibil cărbunele, Comitetul Politic Executiv a indicat să se acționeze cu hotărîre pentru întărirea ordinii și disciplinei în activitatea acestora, îmbunătățirea funcționării grupurilor electroenergetice, reducerea consumurilor specifice, cu deosebire a celor de păcură, și creșterea randamentelor. Comitetul Politic Executiv a stabilit măsuri pentru asigurarea aprovizionării normale, în limita cotelor stabilite, cu energie electrică a întreprinderilor și instituțiilor, precum și a populației.

În cadrul ședinței, tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat o informare despre vizita oficială de prietenie efectuată, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în R.S.F. Iugoslavia, în perioada 22—24 octombrie 1980, la invitația președintelui Prezidiului Republicii Socialiste Federative Iugoslavia și a președintelui Prezidiului Comitetului Central al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia.

Comitetul Politic Executiv a aprobat întru totul și a dat o înaltă apreciere rezultatelor rodnice ale noului dialog la cel mai înalt nivel româno-iugoslav, care a pus în evidență continuitatea și trăinicia relațiilor dintre partidele, țările și popoarele noastre, la dezvoltarea cărora un rol excepțional revine tovarășilor Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito.

Convorbirile oficiale ale tovarășului Nicolae Ceaușescu cu președintele Prezidiului Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, tovarășul Țvietin Miatovici, și cu delegația Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, în frunte cu tovarășul Lazar Moisov, președintele Prezidiului C.C. al U.C.I., desfășurate într-o atmosferă de caldă prietenie și înțelegere reciprocă, ce caracterizează raporturile dintre partidele, țările și popoarele noastre, au dus la hotăriri importante, sintetizate în Declarația comună, Comunicatul comun cu privire la convorbirile dintre Partidul Comunist Român și Uniunea Comuniștilor din Iugoslavia, în celelalte documente convenite în timpul vizitei.

Comitetul Politic Executiv apreciază însemnătatea politică a Declarației comune, care, reafirmînd liniile călăuzitoare ale relațiilor dintre România și Iugoslavia, definește, totodată, obiectivele dezvoltării lor în viitor. Declarația comună pune în evidență hotărîrea celor două părți de a dezvolta colaborarea în interes comun, îndeosebi în sectoarele construcțiilor de mașini, electrotehnicii, electronicii, metalurgiei, chimiei, cercetărilor științifice și tehnologice, al energeticii, combustibililor, minereurilor și altor materii prime de bază, precum și al agriculturii. Se evidențiază, de asemenea, necesitatea introducerii unor forme organizatorice corespunzătoare, cum sînt societățile mixte pentru promovarea și intensificarea colaborării economice reciproce și crearea unor organizații mixte pentru acțiuni în terțe țări, extinderea colaborării în transporturile maritim, feroviar și rutier. În document se apreciază, de asemenea, necesitatea intensificării legăturilor și conlucrării reciproce în domeniile culturii, învățămîntului, științei, sănătății, informațiilor, turismului și sportului, a mai bunei cunoașteri reciproce a realizărilor celor două țări.

Comitetul Politic Executiv subliniază, totodată, marea importanță a Acordului privind programul de dezvoltare pe termen lung a colaborării economice și tehnico-științifice, semnat cu prilejul vizitei, care oferă baze stabile și deschide perspective pentru ridicarea la un nivel superior a cooperării româno-iugoslave.

Comitetul Politic Executiv dă o mare importanță hotărîrii P.C.R. și U.C.I. de a continua și îmbogăți schimbul de păreri și informații, în spiritul respectului și încrederii reciproce, asupra căilor și practicii dezvoltării socialiste, asupra raporturilor și colaborării cu partidele comuniste, cu toate forțele democratice, progresiste și iubitoare de pace, asupra tuturor problemelor importante ale luptei pentru pace, socialism și progres social în lume.

Comitetul Politic Executiv subliniază însemnătatea deosebită a schimburilor de păreri româno-iugoslave în problemele actuale ale vieții internaționale, în cadrul cărora s-a constatat cu satisfacție identitatea sau apropierea punctelor de vedere, precum și justețea aprecierilor conținute în documentele comune româno-iugoslave.

A fost evidențiată hotărîrea României și Iugoslaviei de a întări conlucrarea pe plan extern, pentru a-și aduce în continuare contribuția la eforturile generale pentru oprirea încordării și reluarea procesului de destindere, pace și respect al independenței și suveranității naționale, soluționarea pașnică, pe cale politică, a problemelor litigioase dintre state, pe baza principiilor Cartei O.N.U., pentru eliminarea din relațiile internaționale a politicii de forță, a tuturor formelor de dominație și asuprire. S-a relevat importanța pe care o acordă cele două țări edificării securității europene, promovării unei colaborări largi pe continentul european, aplicării consecvente și integrale a tuturor prevederilor Actului final de la Helsinki, bunei pregătiri și desfășurări a reuniunii de la Madrid. A fost apreciată reafirmarea voinței României și Iugoslaviei de a acționa în continuare pentru promovarea colaborării bi și multilaterale în Balcani, în diferite domenii de interes comun.

Comitetul Politic Executiv a evidențiat însemnătatea intensificării eforturilor pentru lichidarea subdezvoltării și edificarea unei noi ordini economice internaționale, prin introducerea unor transformări structurale în actualul sistem al relațiilor economice internaționale — condiție fundamentală pentru realizarea stabilității politice și economice internaționale, pentru menținerea păcii și securității în lume.

S-a apreciat, de asemenea, importanța acordată de țările noastre politicii de nealiniere în promovarea și întărirea păcii, progresului, independenței, colaborării egale în drepturi, în lupta pentru lichidarea politicii colonialiste și imperialiste, împotriva oricăror forme de amestec în treburile interne ale popoarelor, de presiuni din afară, pentru edificarea unui nou sistem de relații politice și economice internaționale.

O deosebită apreciere s-a dat hotăririi României și Iugoslaviei de a intensifica colaborarea lor în cadrul O.N.U., al „Grupului celor 77" și al altor organizații internaționale, de a-și aduce în continuare contribuția activă la găsirea unor soluții trainice și juste problemelor ce confruntă omenirea.

Comitetul Politic Executiv relevă, de asemenea, însemnătatea convorbirilor dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și delegația Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, exprimîndu-și ferma convingere că ele vor stimula în continuare solidaritatea dintre partidele noastre comuniste — factor dinamizator al evoluției prieteniei și colaborării tradiționale dintre țările și popoarele noastre. A fost exprimată satisfacția față de dezvoltarea cu succes a relațiilor și a colaborării dintre celelalte organizații social-politice din cele două țări, pentru întărirea și mai puternică a prieteniei româno-iugoslave.

Apreciind în unanimitate înțelegerile și concluziile la care s-a ajuns, Comitetul Politic Executiv a trasat sarcini ministerelor, altor organe centrale de stat pentru transpunerea în viață a hotăririlor convenite, pentru dezvoltarea tot mai intensă a colaborării multilaterale româno-iugoslave.

★

Comitetul Politic Executiv a rezolvat, de asemenea, probleme curente ale activității de partid și de stat.

Interviul acordat de tovarășul Nicolae Ceaușescu

cotidianului suedez „Svenska Dagbladet"

După cum s-a anunțat, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, la 30 octombrie a.c., pe Gustaf von Platen, redactor-șef, trimis special al cotidianului suedez „Svenska Dagbladet", căruia i-a acordat următorul interviu :

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, se împlinesc aproape doi ani de cînd am avut onoarea de a-mi acorda un interviu. Atunci, dumneavoastră ați exprimat îngrijorarea în legătură cu evoluția vieții internaționale și ați avut dreptate. Astăzi există conflicte și stări de tensiune în diferite zone ale lumii, precum și o criză economică globală. Credeți, domnule președinte, că această situație s-ar putea înrăutăți și mai mult ? Care este calea de ieșire din aceste stări conflictuale, spre o rezolvare pașnică?*

RĂSPUNS : După cum este cunoscut, în viața internațională au apărut noi conflicte și s-a ajuns la o încordare extrem de gravă, care pune în pericol politica de destindere și de pace, amenință independența națională a multor popoare. Aceasta a fost determinată, pe de o parte, de agravarea crizei economice — îndeosebi petroliere — iar pe de altă parte, de intensificarea politicii de reîmpărțire și consolidare a sferelor de influență, de dominație și asuprire a altor popoare. De fapt, se poate spune că, în ultimii doi ani, am asistat la tot mai multe acțiuni de încălcare a principiilor de egalitate și respect al independenței ; s-au intensificat acțiunile de amestec în treburile altor state, de recurgere la forță în soluționarea diferitelor probleme. Este necesar să se facă totul pentru a opri accentuarea încordării, pentru a înceta acțiunile militare care au loc în prezent în diferite părți ale lumii, pentru trecerea la soluționarea problemelor pe calea tratativelor pașnice între țările interesate.

În același timp, se impune ca Organizația Națiunilor Unite să aibă un rol mai activ și să intervină pentru soluționarea tuturor problemelor numai pe calea tratativelor. Se impune să se respecte cu strictețe principiile egalității în drepturi, independenței și suveranității popoarelor, neamestecului în treburile interne, să se renunțe cu desăvîrșire la forță, la calea militară pentru soluționarea oricăror probleme dintre state. Trebuie să se acționeze cu cea mai înaltă răspundere pentru a se asigura rezolvarea tuturor problemelor dintre state numai pe calea tratativelor. Considerăm că numai astfel se poate opri încordarea situației internaționale, se poate asigura reluarea politicii de destindere și de pace, de consolidare și dezvoltare a independenței naționale a popoarelor.

ÎNTREBARE : *Situația din Orientul Apropiat a devenit, de asemenea, inflamantă. Cum să fie soluționată această criză, astfel încît, pe de o parte, să se creeze un stat național al palestinienilor, iar pe de altă parte, să se garanteze securitatea și frontierele Israelului? Care sînt, după opinia dumneavoastră, căile pentru o pace durabilă în această zonă?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, situația din Orientul Mijlociu continuă să fie deosebit de gravă. Se poate spune chiar că, în ultimul timp, prin acțiunile militare din Liban și printr-o serie de măsuri adoptate de Israel cu privire la Ierusalim, situația s-a agravat și mai mult. În actualele împrejurări este necesar, după părerea noastră, să se facă totul pentru o soluție globală, pe calea tratativelor, pentru o pace justă și trainică, bazată pe retragerea Israelului din teritoriile ocupate în 1967, pe rezolvarea problemei poporului palestinian în baza dreptului său la autodeterminare — inclusiv la constituirea unui stat propriu independent — și, totodată, pe asigurarea independenței și securității tuturor statelor din această zonă, inclusiv a Israelului. Ținînd seama de condițiile actuale din Orientul Mijlociu, consider că se impune organizarea unei conferințe internaționale, sub egida Organizației Națiunilor Unite, cu participarea tuturor țărilor interesate, inclusiv a Organizației pentru Eliberarea Palestinei și, desigur, a celor doi copreședinți ai Conferinței de la Geneva pentru Orientul Mijlociu — Uniunea Sovietică și Statele Unite — precum și a altor state care pot contribui la realizarea unei păci globale, drepte și trainice în această regiune.

ÎNTREBARE : *Situația din Orientul Apropiat este chiar mai rea decît conflictul iraniano-irakian. Știu că și guvernul suedez este preocupat de aceasta. În timp ce constatăm că Arabia Saudită primește avioane americane, regele Hussein sprijină în mod activ prietenii irakieni. Credeți, domnule președinte, că există un mare risc pentru lărgirea războiului ?*

RĂSPUNS : Fără nici o îndoială că războiul dintre Irak și Iran prezintă un pericol deosebit de mare. În primul rînd el provoacă mari pierderi celor două popoare, precum și uriașe distrugeri și pagube economice. Da, există pericolul real de a se ajunge la o extindere a acestui conflict, iar intervenția altor state ar putea duce la dezlănțuirea unui război cu consecințe foarte grave. De aceea, România se pronunță pentru încetarea grabnică a ostilităților, pentru începerea tratativelor și soluționarea pe cale politică a problemelor dintre cele două țări, fără amestec din afară, pentru restabilirea prieteniei și colaborării între poporul irakian și poporul iranian.

ÎNTREBARE : *Care credeți că ar fi calea cea mai potrivită pentru a ajunge aici la pace. Ce considerați că ar fi necesar: o conferință sau altă cale ?*

RĂSPUNS : Se desfășoară acum o serie de activități care pot contribui la începerea negocierilor. Cred că cea mai sigură cale este încetarea ostilităților și începerea negocierilor directe între cele două țări.

ÎNTREBARE : *Și în alte zone ale lumii există stări de neliniște. În acest context, cum vedeți dumneavoastră, domnule președinte, evoluția situației din Asia de sud-est ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, în multe zone ale lumii sînt conflicte, acțiuni și ciocniri militare care pot duce la o agravare și mai mare a situației internaționale. Între acestea este și situația din Asia de sud-est. Noi considerăm că și aici — ca, dealtfel, și în alte zone ale lumii — trebuie făcut totul pentru soluționarea problemelor pe calea tratativelor politice, pentru retragerea trupelor străine de pe teritoriile altor state și respectarea dreptului fiecărui popor de a-și rezolva problemele în mod independent, fără nici un amestec din afară. Considerăm că trebuie făcut totul pentru ca poporul kampuchian — spre exemplu — să-și poată realiza reconcilierea națională și reorganizarea vieții sale în mod democratic, fără nici un amestec din afară.

ÎNTREBARE : *Excelență, ați exprimat, în numeroase rînduri, critici la adresa prezenței trupelor străine pe alte teritorii, afirmînd în același timp cu claritate punctul de vedere românesc privind respectarea dreptului suveran al tuturor popoarelor de a se dezvolta libere, fără amestec din afară. În acest sens, vă rugăm să ne spuneți ce părere aveți despre situațiile nou create în diverse zone ale lumii prin prezența unor forțe străine pe teritoriul unor state independente ? În cadrul acestei întrebări, cum vedeți prezența trupelor sovietice în Afganistan?*

RĂSPUNS : România s-a pronunțat și se pronunță pentru relații democratice între state, bazate pe egalitate în drepturi, pe respectul independenței și suveranității naționale, pe neamestec în treburile interne, pe colaborare reciproc avantajoasă. Am considerat și considerăm că prezența trupelor străine pe teritoriul altor țări nu face decît să agraveze relațiile dintre state, să creeze animozități și o stare de tensiune continuă, să pună în pericol politica de destindere și de pace. În orice condiții, prezența trupelor străine afectează, într-o măsură sau alta, independența popoarelor respective.

De aceea, considerăm că, în interesul politicii de destindere și de pace, de prietenie și colaborare între popoare, trebuie să se treacă la retragerea trupelor străine de pe teritoriile altor state, la desființarea bazelor militare străine și la stabilirea de relații pe principii de egalitate și respect al independenței naționale. Aceasta corespunde intereselor tuturor statelor — inclusiv ale celor care au trupe străine pe teritoriul altor state — și, totodată, este în interesul politicii de destindere, de pace și independență națională.

În ceea ce privește problemele din Afganistan, considerăm că ele trebuie soluționate de poporul Afganistanului, fără nici un amestec din afară. În situația existentă, este necesar să se ajungă la tratative între Afganistan, Pakistan și Iran, pentru soluționarea problemelor dintre ele și pentru restabilirea relațiilor de colaborare, să se pună capăt oricărui sprijin din afară pentru forțele antiguvernamentale și, totodată, să se ajungă și la retragerea trupelor sovietice.

ÎNTREBARE : *Dacă îmi permiteți, o remarcă. O constatare. Dumneavoastră, domnule președinte, vă exprimați cu mai multă forță în prezent față de acum doi ani, cînd m-ați primit. Faceți acest lucru datorită faptului că situația s-a înrăutățit ?*

RĂSPUNS : Nu cred că este vreo deosebire între felul în care România a acționat acum doi ani și felul cum acționează astăzi. Și acum doi ani, și mai înainte, și în prezent, ne pronunțăm ferm pentru soluționarea problemelor pe calea tratativelor, pentru respectul neabătut al independenței naționale, pentru o politică de pace și destindere — deoarece numai în asemenea condiții putem realiza programul de dezvoltare economico-socială al României. Dar orice popor se poate dezvolta și își poate ridica bunăstarea materială și spirituală numai în condiții de pace.

(Continuare în pag. a VI-a)

Mihail Sadoveanu

„Trebuie să fac mărturisirea de credință că poporul este părintele meu literar (...). Aici e panteonul meu literar, simplu și rustic, fără podoabe ca natura, însă măreț ca și dînsa".

M. SADOVEANU

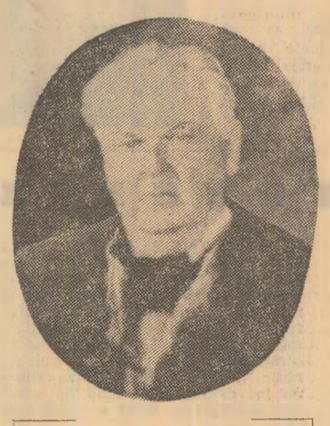

Ilustru militant progresist, plenar implicat în marile transformări revoluționare ale țării

În una din ultimele sale cărți, pe nedrept lăsate-n umbra capodoperelor lui, *Aventură în Lunca Dunării*, Sadoveanu repovestește viața unui intelectual moldovean din deceniul al patrulea, ale cărui convingeri democratice erau șocate de apucăturile noilor lui contemporani din perioada escaladării manifestărilor fascismului. Pagina este autobiografică : *„S-au scurs pe Bahluiul nostru apele multor primăveri ; s-au înșirat toamne. Întristările au distilat în mine veninul trudei, cînd am văzut pe semenii mei făcînd pași în regres spre caverne. Am încercat să reacționez contra acelei generații a turbării care făcea eroism din lașitatea crimei ; n-am reușit decît să dezlănțuiesc prigoană împotriva ființei mele. Am fost nevoit să mă exilez din orașul generos și progresist de altădată".*

Demn și glorios reprezentant al intelectualității generoase și progresiste a țării lui, Mihail Sadoveanu și-a văzut cărțile puse pe rugul oamenilor cavernelor, al celor care (se împlinesc de-atunci patru decenii) dezlănțuiseră prigoana împotriva ființei marilor noștri cărturari, împotriva însăși ființei naționale a unui popor iubitor de pace și înțelepciune.

Marele nostru Sadoveanu, „Ceahlăul literelor românești" — cum i se spune cu adîncă îndreptățire — a avut o mare dragoste, al cărei nume l-a spus totdeauna cu șoapta sufletului : *„m-am retras în camera mea și am deschis poeziile acelui poet scump inimii noastre, al cărui nume îl rostesc totdeauna cu evlavie... și într-un tîrziu m-am împăcat cu nădejdea că totuși va fi cu putință să pot pătrunde în limanul întrezărit dincolo de talazuri și furtuni".*

Cei care am avut privilegiul să-l ascultăm știm că nimeni mai frumos nu recita din Eminescu decît Sadoveanu și nimeni, vreodată, nu a spus mai bine „Miorița", afară poate de baciul acela pe care Vitoria Lipan l-a răzbunat în „Baltagul", ca-n tragedia antică.

Înavuțită cu cele peste o sută de cărți ale sale — cuprinzînd 3 000 de personaje, într-o tipologie pe care numai Balzac a putut-o acoperi — literatura română a avut harul de a se îmbogăți și cu personalitatea unui mare scriitor a cărui legătură cu destinul poporului său l-a condus pînă la înaltele trepte ale conducerii României, noi: vicepreședinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale, deputat în Marea Adunare Națională. Iar cei mai puțini tineri dintre condeierii de azi păstrează, cu dragoste și respect, carnetul de membru al Uniunii scriitorilor semnat de Mihail Sadoveanu, în calitate de președinte al organizației profesionale a artiștilor cuvîntului.

de **Mihnea GHEORGHIU**

Relația inseparabilă dintre scriitor și poporul său, cu viața socială și politică a țării, și-a aflat în Sadoveanu încă un fericit exemplu, din șirul marilor poeți și cărturari ai neamului, în care s-au înscris cei mai mulți dintre clasicii noștri, acele spirite elevate, cu ajutorul cărora — cum spunea secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu — *„societatea a acționat*

(Continuare în pag. a IV-a)

Centenarul unui mare scriitor patriot

- **AL NOSTRU ȘI AL LUMII**
- **LA IZVOARELE VII ALE OPEREI**
- **CONTEMPORAN CU TOATE VÎRSTELE POPORULUI**
- **O EVOCARE**

de **Zoe DUMITRESCU-BUȘULENGA, Al. OPREA, George MUNTEANU, Henriette Yvonne STAHL**

ÎN PAGINA A IV-A

AU ÎNDEPLINIT PLANUL CINCINAL

JUDEȚUL BACĂU

Cu sentimentul datoriei împlinite, oamenii muncii din industria județului Bacău raportează realizarea integrală a prevederilor planului cincinal 1976—1980 la producția industrială. În telegrama adresată **Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu** de Comitetul județean Bacău al P.C.R. se spune:

Prin munca perseverentă a colectivelor unităților industriale ale județului s-au creat condițiile obținerii pînă la sfîrșitul anului a unei producții suplimentare de peste 7,5 miliarde lei.

În prezent, întregul efort al colectivelor și organizațiilor de partid este îndreptat spre realizarea integrală a planului pe acest an.

JUDEȚUL COVASNA

Oamenii muncii, români și maghiari, din județul Covasna raportează cu mîndrie patriotică îndeplinirea prevederilor planului cincinal 1976—1930 la producția industrială. Aceasta permite realizarea, pînă la sfîrșitul acestui an, a unei producții peste prevederile cincinalului în valoare de 2 391 milioane lei.

Raportînd acest succes, într-o telegramă adresată **C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu** de Comitetul județean Covasna al P.C.R. se spune, printre altele : „Nu vom cunoaște datorie mai înaltă decît slujirea cu devotament și pasiune a cauzei partidului".

JUDEȚUL IAȘI

Puternic angajați în activitatea consacrată traducerii în viață a hotăririlor celui de-al XII-lea Congres al partidului, oamenii muncii din industria județului Iași raportează îndeplinirea în ziua de 4 noiembrie a prevederilor actualului cincinal — se anunță într-o telegramă adresată **Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu** de Comitetul județean Iași al P.C.R.

Avansul de 56 de zile asigură condiții ca, pînă la sfîrșitul anului, industria județului Iași să dea țării o producție suplimentară în valoare de 4,5 miliarde lei, depășind astfel angajamentul asumat de organizația județeană de partid.

JUDEȚUL VASLUI

Oamenii muncii din industria județului Vaslui au raportat îndeplinirea la 4 noiembrie 1980 a planului producției industriale pe întregul cincinal 1976—1980.

În telegrama adresată **C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu** de Comitetul județean Vaslui al P.C.R. se arată :

Însuflețiți de prețioasele îndemnuri și orientări date de dumneavoastră la Plenara C.C. al P.C.R. din 14—15 octombrie 1980, vom acționa ca pînă la sfîrșitul acestui an să realizăm o producție industrială suplimentară în valoare de 1,6 miliarde lei, asigurînd și pe această bază cele mai bune condiții pentru producția anului 1981 și a întregului cincinal.

FAPTUL DIVERS

Toamna se numără... nepoții

Mare sărbătoare în casa Sabinei Ivan din comuna Poiana Stampei, județul Suceava. Și-au dat întîlnire, la aniversarea zilei de naștere a mamei, toți cei 10 copii ai săi — 4 fiice și 6 feciori. Zece copii care au, la rîndu-le, copii. Adică nepoții tușei Sabina. Și au venit și nepoții, în număr de 37. Deocamdată. Cîțiva sînt pe... drum. Ba, mai mulți : la toamna viitoare își vor semna prezența la aniversare și părinții străbunepoții.

Tuturor, ani mulți cu sănătate și bucurie !

Anacronică

Între Munții Bucegi și Piatra Craiului, în județul Brașov, există o comună — Moeciu — situată într-un decor natural de o rară frumusețe, pe măsura căreia este și hărnicia gospodarilor săi, crescători de animale din tată-n fiu. Cu atît mai anacronică apare comportarea fraților Gheorghe și Vicențiu, în vîrstă de 27 și, respectiv, 29 de ani. Deși oameni zdraveni ca brazii și sănătoși tun, cei doi frați nu vor cu nici un chip să muncească. „Geme pămîntul de lenea lor — ne scrie șeful postului de miliție, Costică Banu. La început am încercat să-i aducem pe calea cea bună cu sfatul, apoi cu avertismente, apoi cu sancțiuni contravenționale. Degeaba. După ce că nu munceau, cei doi frați erau toată ziua, bună ziua, cu sămînță de scandal. Ba, la un moment dat, cum lenea e, vorba ceea, cucoană mare care cere de mîncare, cei doi s-au pretat la... mila altora, adică la cersit. Trimiși în judecată, au fost condamnați la cîte o lună închisoare. Poate că le-o veni mintea la cap".

Alo, se-aude ?

Ne aflăm la un telefon public din Topliță. Nici n-apucăm să formăm bine numărul dorit, că ne și pomenim, fără vrerea noastră, auditori la un dialog ciudat :

— V-am mai spus și vă repet că am telefonul 4 10 93 și doresc o comandă cu...

— Nu pot să vă iau comanda, pentru că nu sînteți 4 10 93.

— Cum să nu fiu, dacă sînt 4 10 93, și încă de multă vreme?

— Ați fost. Acuma sînteți 4 20 93. E bine ?

— Nu-i bine ! De ce nu ni se spune și nouă cînd ni se schimbă numerele de telefon ?

— Eu sînt o simplă telefonistă. Nu mă întrebați pe mine.

Atunci, pe cine ? Poate direcția județeană de poștă și telecomunicații, care a tipărit cartea de telefoane tot cu vechile numere, iar lista celor noi și schimbate este și ea de mult depășită. Așa că nu bietele telefoane au... toane !

Leul din... brînzoaică

Ca un veritabil prestidigitator, deși instalator sanitar de meserie, Iosif Baciu scotea, în văzul și spre uimirea lumii, cîte un leu din fiecare... brînzoaică. Jongleria nu avea loc la circ, ci în cadrul unei braserii din Eforie Nord. Braserie în care instalatorul sanitar se... instalase ca gestionar, schimbîndu-și peste noapte meseria. Brînzoaicele au devenit tot peste noapte renumite, întrucît erau vîndute cu... plus un leu fiecare. Pentru că se întinsese la... cașcaval, astfel încît numai în trei ore a „scos" un plus de 150 de lei, I.B. și-a găsit... baciul.

Răzbunare ?

Fiind asupra șefului, Ioan Morar din Mihoieu de Cîmpie, județul Mureș, a început să proferezе injurii în dreapta și în stînga la adresa tuturor celor care-i ieșeau în cale. La un moment dat i s-a părut că unul din trecători, N. Bungrădean, l-ar fi îmbrîncit sau lovit.

— Las' că te aranjez eu. Nu mă las pînă nu mă răzbun ! — și-a spus Morar și s-a dus să continue băutura, împreună cu Ioan Șandor.

Într-un tîrziu, cînd cei doi abia se mai țineau pe picioare, Morar l-a convins pe Șandor să-l „ocompanieze" pînă la casa lui Bungrădean. Ajunși acolo, cei doi s-au dus drept la finarul omului și i-au dat foc. Noroc că în preajmă nu se aflau case, altfel pagubele ar fi fost și mai mari. Dar și așa — după cum ne informează procurorul Mircea Pașca — cei doi s-au „ars", fiind condamnați la cîte opt luni închisoare.

Numai o clipă !

Vasile Sălăjean din Cluj-Napoca s-a dus în vizită la niște rude din Timișoara. A stat cît a stat acolo, după care la întoarcere, s-a grăbit să ajungă cît mai repede acasă. N-a oprit nicăieri, măcar pentru cîteva minute pentru o relaxare binevenită și pentru el, și pentru mașor. Cînd mai avea puțin pînă acasă, fiind obosit, a ațipit la volan. Numai o clipă. Dar suficient pentru a pierde controlul volanului. Mașina s-a izbit de plopii de pe marginea drumului. Omul de la volan, soția și o rudă au fost grav accidentați.

Rubrică realizată de
Petre POPA
și corespondenții „Scînteii"

„Vă și felicităm, vă și invidiem. Aveți constructori navali foarte buni"

„Excelent. Ce-ați făcut dumneavoastră cu dotarea pe care o aveți, noi nu puteam niciodată. Ca parteneri ai lucrării, vă și felicităm, vă și invidiem. Aveți constructori navali foarte buni". Aceste cuvinte aparțin reprezentantului uneia din marile firme de construcții navale din Europa — cea din Düsseldorf — și au fost adresate directorului Șantierului naval Orșova, Stelian Rașcu. Cînd și de ce au fost ele rostite — veți afla în rîndurile de față. Dar pentru a se ajunge la această apreciere, micul șantier naval de lîngă Drobeta-Tr. Severin a fost udat nu numai de apele Dunării, care-i scaldă docurile, ci și de multă, multă sudoare. Și nu din partea unui om sau doi, ci a 1 200 de constructori navali pentru care, timp de trei ani, munca de zi cu zi a însemnat eroism cotidian sau, dacă vreți altfel spus, eroismul s-a transformat în fapte obișnuite de muncă.

Să începem însă explicația cu... începutul.

...Marea poartă maritimă a țării, portul Constanța, avea nevoie pentru dotarea sa, ca omul de aer, de cîteva utilaje speciale : drăgi maritime de mare capacitate și instalații de descărcat și transportat cereale. Apelul pentru realizarea acestor utilaje este adresat unităților constructoare de mașini. Mai multe răspunsuri au fost negative : „Nu contractăm asemenea instalații pentru că sînt serie mică". În calcul se iau toate alternativele : a le cumpăra din import înseamnă a le plăti în valută ; a le executa în țară, în colaborare cu firma străină, înseamnă a reduce substanțial cheltuielile valutare. Despre „comanda pentru portul Constanța" se discută febril în cabinetele ministerelor, ale întreprinderilor specializate în construcția unor asemenea utilaje. Răspunsul de preluare a comenzii sosește de la cine se aștepta cel mai puțin : Șantierul naval Orșova ! Într-adevăr, șantierul mehedințean este cunoscut pentru calitatea deosebită pe care o asigură reparațiilor de nave — în care este specializat, fiind „mecanicul-șef" al flotei noastre comerciale. Dar de la a repara pînă la a construi instalații de mare complexitate e o cale lungă. Și atunci ?... „Dacă Rașcu se angajează la o asemenea lucrare, să i-o încredințăm. Îl cunosc bine — spuse ministrul de atunci al transporturilor — de pe vremea cînd activam ca prim-secretar în județul Mehedinți. Pe cuvîntul lui putem conta. Cîntărește totul cu răspunderea comunistului".

COMUNISTUL — OM DE ACȚIUNE

Și iată-l pe Stelian Rașcu, muncitorul-specialist, de peste 20 de ani director al Șantierului naval Orșova, la masa tratativelor cu partenerii din R. F. Germania. După ce au aflat ce trebuiau să afle despre șantierul românesc, specialiștii vest-germani propun condiții de cooperare nu dintre cele mai avantajoase : „Dacă lucrarea nu va fi executată în 22 de luni, partea română va plăti și garanții și penalizări". În fața acestei alternative, directorul răspunde : „Acceptăm condițiile. Dar vom executa lucrarea în întregime cu materiale românești". „Inclusiv motoarele electrice ?" „Inclusiv" — răspunde prompt reprezentantul șantierului din Orșova.

Întors acasă, directorul a explicat, începînd cu cei mai apropiați colaboratori pînă la ultimul muncitor, importanța lucrării pe care o vor executa în colaborare cu constructorii de nave din Düsseldorf. Tuturor le-a spus același lucru : „Va fi un examen pe care-l dăm nu numai în fața noastră, a unei reputate firme străine, dar și în fața țării. Așa după cum cunosc forțele colectivului, n-am nici o teamă că nu vom reuși". Omul acesta pe care șantierul l-a făcut specialist (a lucrat aici ca șef de echipă, ca șef al serviciului proiectare, ca șef al serviciului tehnic), iar el a transformat modestele ateliere navale (care aveau în 1948 ca „zestre" o baracă și două ciocane) într-un veritabil șantier, a fost și creierul și inima acestui important examen. Creierul — pentru că nici o decizie nu s-a luat fără consultarea directorului. Inima — pentru că în toate momentele grele, și au fost destule, directorul s-a aflat permanent alături de oameni. Mihai Milu, secretarul comitetului de partid, spune că la un moment dat directorul a constituit chiar „un sfat al bătrînilor", adică al celor mai în vîrstă și mai pricepuți meseriași, pentru a rezolva situațiile de impas. Iar cea mai grea a fost confecționarea postamentului drăgilor. Pe o lungime de 20 de metri, între piesa care culisează și stativ nu se admitea decît o toleranță de 0,5 mm. O mașină pentru rabotarea acestor piese uriașe nu există nici pe șantier, și nici în țară. Dacă o executa partenerul ar fi costat cel puțin 20 la sută din valoarea drăgii. Dar directorul și „sfatul bătrînilor" au găsit soluția : operația de confecționare se va executa din tronsoane de cîte 2 metri lungime fiecare și, în felul acesta, va putea fi realizată pe strungul șantierului. Autorul ideii — bătrînul „lup de reparații navale" Nicolae Vinci, azi pensionar. Autorii execuției — cei mai buni strungari ai șantierului, dintre care mulți comuniști.

Odată depășit acest moment critic, execuția drăgilor a intrat într-un ritm al... recordurilor. Prima dragă a fost executată în 20 de luni ; celelalte două — în 18 și, respectiv, 15 luni ! Un ritm care s-a păstrat și la execuția instalațiilor de descărcat și transportat cereale, deși au apărut dificultăți mult mai mari, deși, practic, s-a lucrat în condiții cu totul și cu totul neprevăzute. De ce ? De la fund pînă la catarg, instalația avea o înălțime de 47 metri ! În șantier, execuția primei instalații decursese perfect pînă la momentul transportării pe Dunăre, la Constanța. Acum totul părea insolubil : nici ecluza română, nici ecluza sîrbă nu permiteau transportări de volume mai înalte de 15 metri. Dar pentru comuniști, pentru constructorii de la Orșova, nimic nu putea fi imposibil atîta vreme cît își propuseseră să-și facă datoria pînă la capăt. Împreună cu specialiștii șantierului, comunistul Rașcu decide tronsonarea construcției în bucăți de cîte 10 metri înălțime și 30 tone fiecare. Aceasta era unica soluție. Ea însemna însă practic redeschiderea la Constanța a celui de-al doilea șantier — șantierul de remontare a instalației. Însemna și intrarea într-o nouă luptă cu alte greutăți. A lucra peste două luni, la înălțimi de la 1 metru pînă la 47 de metri, în bătaia vîntului, ploilor și a valurilor mării, a munci zilnic între 8 și 16 ore înseamnă și o adevărată probă a tenacității și abnegației. O probă pe care au trecut-o nu un om sau doi, ci peste 130 — majoritatea comuniști ! Fie că s-au numit Scherin Gerhard, inginer electromecanic, care a trebuit să verifice și să reverifice totul pentru a fi sigur că instalația va funcționa perfect, fie Mihai Ingineru, tehnician, secretar adjunct al comitetului de partid din șantier, fie experimentații constructori Wagner Karol și Talius Bernard, fie „zburătorii" Ion Păunescu și Ion Nichescu, fie șefii de echipă Ilie Urdăreanu, Nicolae Fulga, Alexandru Vlad, Eugen Birou sau oricare din cei 130 de oameni aflați în acest examen de constiință comunistă și muncitorească.

Un examen la capătul căruia specialistul străin își felicită partenerul. Un examen la capătul căruia colectivul Șantierului naval Orșova raportează atît îndeplinirea planului cincinal cu un an și jumătate mai devreme, cît și economisirea a peste 50 la sută din fondurile valutare prevăzute pentru cheltuielile necesitate de asistența tehnică. Un examen la capătul căruia Stelian Rașcu adaugă : „Nu am avut de îndeplinit o sarcină ușoară. Dar atunci cînd știi că interesele țării îți cer să faci eforturi, să pui umărul la progresul ei, nimic nu poate face imposibilă reușita. E ușor să spui că ceva e greu de făcut, dar e minunat să spui că acel ceva — oricît de greu a părut — a fost făcut bine și la timp".

Un mod de a gîndi și a acționa propriu comuniștilor.

Constantin PRIESCU

Zonă de frumusețe și sănătate

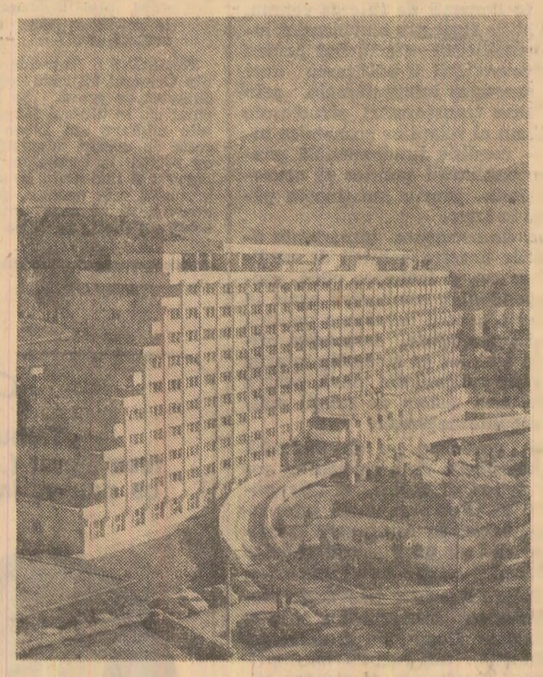

Stațiunea Singeorz-Băi este deschisă tot timpul anului, atît pentru odihnă, cît și pentru tratament. Situată în nordul Transilvaniei, la poalele munților Rodnei, pe valea Someșului, stațiunea este înconjurată de dealuri și coline acoperite cu păduri de brad și fag.

Complexul balnear „Hebe", cu 900 de locuri, vile confortabile, pensiunile din stațiune oferă condiții optime pentru ca orice vacanță sau cură balneară să se desfășoare în cele mai bune condiții. Stațiunea dispune de izvoare cu ape minerale carbogazoase, clorurosodice, calcice, magneziene, slab feruginoase, ușor radioactive, nămol terapeutic, precum și de o bază de tratament bine dotată. Aici se pot trata afecțiuni digestive, hepatobiliare, boli de nutriție și metabolism.

Clubul, biblioteca, popicăria, cinematograful și terenurile de sport creează posibilități multiple pentru distracții. Totodată, se pot face plimbări în apropierea stațiunii, în zone de un pitoresc aparte. Pentru cei ce doresc, filiala de turism organizează și excursii la Bistrița, comuna Liviu Rebreanu, Năsăud, comuna George Coșbuc, monumentele din nordul Moldovei.

Căi de acces : cale ferată — gară locală ; cu auto pe DN 17 pînă la Năsăud și drum local asfaltat : autobuze din Tg. Mureș, Bistrița, Rodna sau Tîrgu Mureș.

Bilete și informații suplimentare se pot obține la toate agențiile și filialele oficiilor județene de turism și ale I.T.H.R. București.

LEGILE ȚĂRII, LEGILE NOASTRE să le cunoaștem, să le respectăm!

DISCIPLINA SOCIALISTĂ A MUNCII

Mai mulți cititori ne-au adresat întrebări în legătură cu reglementările în vigoare privind disciplina socialistă a muncii. Răspunde, astăzi, tovarășul **Voicu RIZEA,** director în Ministerul Justiției :

Prin disciplina socialistă a muncii înțelegem respectarea de către fiecare om al muncii, indiferent de funcția sau postul pe care îl ocupă, a tuturor obligațiilor sale de muncă și de comportare în legătură cu munca.

Disciplina muncii este o necesitate primordială pentru asigurarea caracterului organizat al activității productive — și este cu atît mai imperioasă în condițiile specifice marii industrii moderne, care presupune folosirea din plin, riguros exactă a timpului de lucru, a mașinilor și utilajelor, îndeplinirea cu strictețe a obligațiilor de serviciu. Specificul disciplinei socialiste a muncii constă în aceea că ea exprimă interese fundamentale ale clasei muncitoare și ale tuturor oamenilor muncii, materializează aspirația lor și a întregii societăți de a se asigura dezvoltarea continuă a economiei naționale — temelia progresului întregii țări și a ridicării bunăstării poporului. Tocmai prin faptul că este expresia atît a intereselor, cît și a voinței oamenilor muncii, disciplina socialistă a muncii este o disciplină conștientă, liber consimțită.

Cadrul legal general de înfăptuire a disciplinei muncii îl constituie prevederile art. 96—101 din Codul muncii și ale art. 12—20 din Legea nr. 1/1970 a organizării și disciplinei muncii în unitățile de stat. Totodată, în acest cadru general, în fiecare întreprindere sau instituție, consiliul oamenilor muncii, împreună cu comitetul sindicatului, elaborează regulamente de ordine interioară în care se stabilesc îndatoririle ce trebuie respectate de personalul muncitor, precum și măsurile ce se impun în vederea asigurării disciplinei socialiste a muncii.

În unele sectoare, în legătură cu natura activității, reglementarea disciplinei muncii se face prin statute disciplinare integrate în statute ale personalului, aprobate prin lege, cum sînt : statutul privind funcționarea sistemului energetic național și disciplina lucrătorilor din acest sistem, aprobat prin Decretul nr. 202/1974, statutul disciplinar al personalului muncitor din unitățile de transporturi aprobat prin Decretul nr. 360/1976 etc.

În unitățile cooperatiste și organizațiile obștești, de asemenea, măsurile necesare pentru asigurarea disciplinei sînt prevăzute în statute. Spre exemplu, în art. 14 din statutul cooperativei agricole de producție este reglementată răspunderea disciplinară a membrilor cooperatori. De asemenea, sînt instituite măsuri disciplinare determinate de specificul sau importanța unui domeniu de activitate sau a unei categorii de personal și în unele legi speciale. Astfel, în art. 86 din Legea calității produselor și serviciilor nr. 7/1977 se prevede sancțiunea desfacerii disciplinare a contractului de muncă pentru cei care aprobă derogări de la parametrii de calitate cu încălcarea dispozițiilor acestei legi ; Legea pentru organizarea judecătorească nr. 58/1968 în art. 58—64 reglementează răspunderea disciplinară a judecătorilor ș.a.

Toate actele normative care reglementează disciplina socialistă a muncii stabilesc obligațiile de muncă și de comportare a personalului muncitor, măsurile cu caracter recompensator ce se acordă pentru îndeplinirea în bune condiții a sarcinilor ce le revin și pentru rezultatele deosebite în muncă, precum și răspunderea disciplinară a personalului pentru încălcarea cu vinovăție a acestor obligații sau norme de comportare.

Măsurile cu caracter recompensator prevăzute de art. 99 din Codul muncii, ce se aplică personalului muncitor din unitățile socialiste de stat, sînt : acordarea de trepte sau gradații la retribuția tarifară, cu reducerea vechimii minime prevăzute de lege, participarea la beneficii, premii și alte recompense materiale, ordine, medalii, titluri de onoare, diplome de onoare, titluri distinctive, înscrierea pe tabloul de onoare, evidențierea în muncă ș.a. Cît privește răspunderea disciplinară, potrivit art. 100 din Codul muncii, aceasta intervine cînd personalul muncitor — indiferent de funcția sau postul pe care îl ocupă — comite o abatere disciplinară, adică încalcă cu vinovăție obligațiile de muncă sau normele de comportare. Sancțiunile disciplinare ce se aplică în acest caz sînt : mustrarea ; avertismentul ; retragerea unei sau mai multor gradații sau trepte de retribuire pe o perioadă de 1—3 luni sau, în cazul celor încadrați cu retribuția la nivel de bază, diminuarea acesteia cu 5—10 la sută pe aceeași perioadă ; reducerea retribuției și indemnizației de conducere cu 5—10 la sută pe o durată de 1—3 luni ; retrogradarea în funcție sau categorie — în cadrul aceleiași profesii — pe o durată de 1—3 luni ; desfacerea disciplinară a contractului de muncă. În statutele disciplinare sînt reglementate și sancțiuni speciale determinate de specificul muncii din sectoarele de activitate în care se aplică.

Procedura de aplicare a sancțiunilor disciplinare, ca și căile de atac împotriva unor sancțiuni ilegale sau netemeinice sînt prevăzute în Legea nr. 1/1970, Codul muncii, precum și în statutele disciplinare sau alte legi speciale care reglementează răspunderea disciplinară a personalului. Se remarcă însă, ca o consecință a dezvoltării constiinței sociale a oamenilor muncii și a creșterii participării colectivului în întreaga noastră viață economică și socială, că rolul precumpănitor în întărirea disciplinei muncii îl au măsurile cu caracter recompensator, stimulator. Răspunderea disciplinară, atunci cînd intervine în condițiile arătate, are un dublu rol — de a-l educa și îndrepta pe cel sancționat, convingîndu-l de necesitatea respectării obligațiilor de muncă și a normelor de comportare în cadrul colectivului în care este încadrat, cît și de a preveni comiterea de noi abateri pe viitor.

RĂSPUNS LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

O procedură judiciară inutil complicată

Conținutul articolului pe care l-am citit în ziarul „Scînteia" din 16 octombrie a.c., cu titlul „Cine pierde timpul în «sala pașilor pierduți»?" m-a determinat să-mi exprim opinia în legătură cu problema pusă în discuție. Susțin întru totul ideea că este necesar să se modifice procedura de îndreptare a erorilor din acte. Cu ani în urmă, cînd mi s-a eliberat certificatul de naștere, din neatenție, s-a înscris în el numai un singur prenume, în loc de două, cum este menționat în registrul de la oficiul de stare civilă din cadrul consiliului popular. Pentru a se corecta această greșeală este nevoie, potrivit procedurii în vigoare, de un întreg proces. Astfel, trebuie să mă adresez judecătoriei unde se formează un dosar ; instanța trimite o adresă la miliție pentru a face cercetări ; miliția solicită relații la starea civilă și apoi întocmește concluziile pe care le comunică instanței.

Deci numeroase hîrtii și adrese plimbate de la o instituție la alta, iar pentru mine multe zile absente ori învoiri din producție — căci, să reținem, de regulă, cei care solicită rectificarea unor erori din acte sînt oameni ai muncii. Menționez că la Judecătoria sectorului 4 din Capitală am văzut un astfel de proces pentru rectificarea prenumelui soției din actul de căsătorie, care a trebuit să fie amînat de 9 ori din cauză că lipseau concluziile miliției. Și aceasta numai într-un singur caz ! Mi s-a spus că numai în București sînt sute de cazuri asemănătoare. Iar dacă avem în vedere și cele existente cu siguranță pe la judecătoriile din țară, ne putem imagina cîtă hîrtie și timp de muncă se pierd atît din partea cetățenilor, cît și a instituțiilor implicate în prezent în soluționarea unor astfel de cereri.

Și mai este un aspect : în definitiv cu ce sîntem vinovați noi, titularii actelor ce trebuie rectificate, să ne pierdem timpul la procese și să ne cheltuim banii pentru corectarea unei greșeli făcute de alții ? Și cînd spun „alții" nu mă refer la un funcționar sau altul, ci la instituția ca atare de la care emană actul, instituție cu un cadru organizatoric bine definit (indiferent că se cheamă comitet sau birou executiv, consiliu de conducere ș.a.m.d.). De aceea, consider că reglementarea actuală referitoare la procedura de rectificare a actelor ar trebui să fie îmbunătățită, în sensul ca, atunci cînd cetățeanul se sesizează instituției că a comis o eroare, ea singură să și-o îndrepte — lucru simplu, căci, în definitiv, ea este aceea care deține originalul autentic al actului. Printr-o asemenea simplificare ar avea de cîștigat nu numai cetățeanul, ci și societatea.

Elena PÎRVULESCU
strada Emil Racoviță nr. 14, ap. 51, sectorul 4, București

BULETIN RUTIER

Recomandări de la Inspectoratul General al Miliției — Direcția circulație

Prognozele meteorologice prevăd și pentru 5 noiembrie vreme umedă, cu burniță și ploaie în mai multe regiuni și cu lapoviță și polei în Transilvania, Moldova și Maramureș, precum și ceață în cea mai mare parte a țării. Deținătorii de autovehicule proprietate personală sînt solicitați să renunțe la deplasarea cu vehiculele respective, îndeosebi pe drumurile din afara localităților.

Un caz tipic de ignorare a condițiilor actuale de trafic îl constituie accidentul comis de automobilistul Viorel Becher. Posesor al permisului de conducere de mai puțin de 10 zile, s-a încumetat să pornească duminică la drum cu autoturismul 2-AG-4 258 mergînd din Argeș în județul Constanța. În autoturism a înghesuit 8 persoane (5 adulți și 3 copii). Neadaptînd viteza la cerințele de mers pe vreme nefavorabilă, în zona comunei Nicolae Bălcescu, județul Constanța, a derapat, lovindu-se de un copac. Doi pasageri s-au ales cu vătămări grave.

Reține atenția faptul că **peste jumătate din numărul accidentelor grave din aceste zile, de cînd vremea s-a înrăutățit, au avut loc pe fondul neadaptării vitezei autovehiculelor la rularea pe șoseaua acoperită cu polei sau un strat subțire de zăpadă.**

Conducătorilor auto care sînt obligați să circule în aceste zile li se recomandă — în afara unui regim de viteză cu 20-30 la sută mai redus decît în condiții normale de trafic — manevrarea lină a volanului și frînei, utilizarea cu precădere a frînei de motor, deosebită prudență și moderație la angajarea în curbe, evitarea depășirilor dacă nu sînt absolut necesare, utilizarea centurii de siguranță, asigurarea presiunii în pneuri și înlocuirea pneurilor uzate, scoaterea de pe carosabil a autovehiculelor staționate (pe drumurile din afara localităților), folosirea luminii de întîlnire a farurilor în condițiile deplasării pe timp de ceață și la primele semne ale amurgului. De asemenea, se recomandă planificarea în așa fel a deplasărilor, încît să se prevină circulația după ora 22.

Nici o îngăduință cînd huliganul recidivist, sfidînd oamenii, cere clemență de la oameni

anchetă socială

...Abia se întunecase, era o seară înstelată și cei doi tineri — V.G., mecanic auto la un trust bucureștean de construcții, și E.N., muncitoare la C.I.L. Pipera — se plimbau ținîndu-se idilic de mînă. Vrînd să mai respire în voie aerul proaspăt al inserării, renunțaseră să ia tramvaiul 5 de la capul de linie din Floreasca pentru a face o plimbare de-a lungul căii ferate, spre a ajunge la stația terminus a autobuzului 35 de pe strada Verdi.

— La un moment dat — ne relatează V.G. — cînd ne apropiam de podul de cale ferată, am zărit în depărtare trei siluete care păreau că se sprijină de balustrada podului. Nu le-am dat nici o importanță, ne-am zis că și alți tineri ca și noi vor să se bucure de frumusețea acestei inserări și ne-am continuat drumul spre pod. Nici n-am apucat însă să ajungem la balustradă că ne-am pomenit înconjurați de cei trei, doi bărbați și o femeie. Toți duhneau de la o poștă a alcool. Unul dintre bărbați a început să ne plimbe prin fața ochilor un cuțit — n-am să uit cît oi trăi sclipirea amenințătoare și apoi apăsarea rece a lamei cuțitului pe beregată — iar ceilalți doi ne-au smuls cu brutalitate mie ceasul de pe mînă, iar prietenei mele un lănțișor de la gît și, de asemenea, un ceas. Apoi, într-o clipită, s-au topit în noapte.

Ar mai fi de adăugat și faptul că, în aceeași seară, cei trei, în același loc și tot sub amenințarea cuțitului, au furat un ceas și electricianului N.E., care mergea pașnic pe bicicletă să-și preia schimbul la fabrica de calculatoare electronice, iar trei seri mai tîrziu, în apropierea stăvilarului Toboc, au jefuit, după aceeași „metodă", un muncitor de la „Autobuzul".

...Pe principalul făptaș — cel cu cuțitul — îl avem acum în fața privirilor, abia adus, cu cătușele la mînă, din arestul secției II Miliție. Îl cheamă Valerică Răgălie, i se zice — în lumea „stranie" a străzilor „Ghica-Kent" și „Sf. Nicolae-Marlboro" — „Mangalia" (probabil că porecla îi vine de la localitatea unde o fi luat parte la niscaiva acțiuni asemănătoare). La 25 de ani nu știe nici o meserie, n-a fost angajat decît sporadic și doar pentru cîteva zile la un loc de muncă stabil, în schimb are de-acum la activ o condamnare pentru tîlhărie și viol în grup. Cînd a fost eliberat — înainte de a-și fi executat integral condamnarea (a beneficiat de o amnistie) — n-a profitat de clemența legii, de omenia rînduielilor noastre, pentru a intra pe făgașul firesc al muncii și cinstei (deși i s-au oferit numeroase locuri de muncă, unde putea să dobîndească o calificare), ci a continuat să trăiască din tot felul de expediente. A ținut-o în beții fără sfîrșit, adesea în văzul vecinilor de pe strada Neagotă, unde locuia de o bună bucată de vreme într-o scandaloasă promiscuitate.

În seara aceea înstelată, Răgălie împreună cu cei doi complici ai săi, concubina Letiția Soare și „prietenul" Costică Radu, s-au pus pe băut zdravăn — „numai eu am tras vreo 20 de sticle de bere și o litră de tărie", povestește cu nonșalanță „Mangalia" — ca să-și facă curaj pentru „operația" tîlhărească de pe podul de cale ferată, pe care o puseseră la cale încă din timpul zilei.

Stăm de vorbă cu Valerică Răgălie, încercînd să întrezărim la el barem o umbră de regret, o cît de mărunță trezire a conștiinței. Zadarnic. Singura lui părere de rău e că „pe ceaholia la drumul mare ? **Nu e oare firesc, demn, omenesc ca, atunci cînd un individ cu mutră suspectă îți oferă un „chilipir", să chemi în sprijin trecătorii de pe stradă pentru a-l înhăța pe pungaș și a-l deferi organelor de ordine ? E necesar să tragem încă și încă o dată semnalul de alarmă în legătură cu „chilipirgiii de ocazie", să solicităm o și mai puternică mobilizare a conștiinței civice, a opiniei publice cetățenești față de cei ce încearcă să stîrnească cele mai josnice apucături și năravuri,** printre care nu pe ultimul loc se află dubioasa „satisfacție a chilipirului".

...Firește, Valerică Răgălie, zis „Mangalia", e ceea ce se cheamă un „caz", o pată de umbră pe tabloul luminos al unei colectivități umane pentru care munca și cinstea sînt realități cotidiene definitorii. Din păcate însă, trebuie să spunem că — la alte proporții, desigur — nu e unicul.

Numeroși cetățeni cu care am stat de vorbă despre acest „caz" și despre altele similare și-au manifestat oprobriul sincer, indignarea plină de revoltă față de cei care, prin faptele lor antisociale (de la „bișnița" mărunță la huliganism și tîlhărie), nu numai că încalcă flagrant legea, nu numai că produc daune materiale unor oameni cinstiți, unor cetățeni ce trăiesc din munca lor, pentru binele colectivității, dar și poluează climatul moral al societății noastre, sfidînd cele mai elementare precepte ale comportării și conviețuirii sociale.

Unii interlocutori au adus — cuvenite — reproșuri anumitor sentințe judecătorești prea blinde, unui anume exces, ce s-a făcut simțit într-o anumită perioadă, cu „executarea pedepsei la locul de muncă" (faptele demonstrează că, indeosebi în cazul unor recidiviști, această sancțiune e iluzorie, deoarece cei mai mulți fie că lucrează doar cîteva zile — sau chiar... cîteva ore (? ! ?) — fie că nici măcar nu se prezintă la întreprinderea unde trebuie să-și execute pedeapsa).

Că acest exces și-a făcut efectul nedorit în mentalitatea unor inși înrăiți, ca Valerică Răgălie, ne-a demonstrat următoarea scenă. La un moment dat, plimbîndu-și privirea de la unul la altul dintre cei de față și făcînd o confuzie de funcție, recidivistul s-a adresat pe un ton mieros :

— Dom' procuror, aveți milă și pomană de mine, zău așa, mă fac băiat bun, numai dați-mă cu pedeapsa la locul de muncă, uite, promit că învăț și o meserie...

Ni s-a părut extrem de semnificativ faptul că huligani notorii de teapa lui „Mangalia" au reținut din legile statului doar clemența, doar faptul că, dacă o dată li s-a dat o sancțiune mai blîndă, lucrul se poate repeta. **La acești inși s-a încetățenit, din păcate, deprinderea cerșitului de indulgență, de grijă a societății pentru continua lor „reeducare". Pînă cînd însă să-i tot „educi" și să-i tot „reeduci" ?** De aceea, **cu atît mai mult se impune din partea justiției un tratament ferm și fără menajamente, în spiritul legalității socialiste,** căci n-avem voie să încălcăm esența umanismului nostru curat și autentic — umanism menit tocmai să apere interesele fundamentale ale societății, integritatea fizică și morală a cetățeanului, avutul lui adunat prin muncă onestă — aplicînd un tratament inadecvat celor ce terfelesc cu neobrăzare legile și morala noastră, „umanism" confundat cu o anume blajinătate și moliciune care nu fac, în fond, decît să-i stimuleze pe cei certați cu legea ca s-o încalce și s-o sfideze în continuare.

Sigur, e necesar ca justiția să acționeze cu mai multă fermitate și intransigență față de indivizi de teapa lui Valerică Răgălie. Nu putem însă să nu subliniem și faptul de maximă însemnătate socială că, într-o orînduire ca a noastră, **ordinea și curățenia morală a străzii sînt apărate nu numai de organele competente, ci și de opinia publică, prin atitudinea civică hotărîtă, răspicată, activă a tuturor cetățenilor și a fiecăruia în parte față de huliganism, față de orice act antisocial !**

Victor BÎRLĂDEANU

Prima zăpadă ne-a dat un prim semn că iarna se apropie

TOŢI LOCUITORII SATELOR – LA STRÎNGEREA GRABNICĂ ŞI DEPOZITAREA ÎNTREGII RECOLTE!

Acum, la sate, nici o altă activitate nu este mai importantă; toţi locuitorii apţi de muncă – fără excepţie – toate mijloacele de transport trebuie să participe la lucru în cîmp

Datorită înrăutăţirii vremii, se lucrează în condiţii grele la recoltat şi la transportul produselor, dar tocmai în asemenea situaţii se verifică cel mai bine capacitatea politică şi organizatorică a organizaţiilor de partid şi a cadrelor de conducere din unităţile agricole. Este necesar ca, în aceste zile, să participe la lucrările din cîmp toţi cooperatorii, toţi locuitorii satelor, indiferent de locul lor de muncă. Ce lucrări au mai rămas de executat în cîmp? Cînd vor trebui ele încheiate?

PORUMBUL. Ieri mai era de strins recolta de pe 269 000 hectare, suprafeţe mai mari aflîndu-se în unităţile agricole din judeţele Constanţa, Timiş, Galaţi, Iaşi, Bihor, Prahova.

SOIA mai este de recoltat de pe 34 000 hectare, în judeţele Constanţa, Vaslui, Iaşi, Ilfov, Timiş, Galaţi.

SFECLA DE ZAHĂR a fost strînsă de pe 72 la sută din suprafaţa cultivată. Suprafeţe mai mari de recoltat sînt în judeţele Teleorman, Dolj, Mehedinţi, Arad, Timiş, Bihor, Suceava.

LEGUMELE. Mai sînt de strins unele cantităţi de tomate şi gogoşari în unităţile agricole din judeţele Constanţa, Ialomiţa, Tulcea. **Recoltarea legumelor trebuie încheiată în cîteva zile,** urmînd ca varza şi rădăcinoasele să fie recoltate în urgenţa a doua, dar nu mai tîrziu de 15 noiembrie.

TRANSPORTUL PRODUSELOR DIN CÎMP LA BAZELE DE RECEPŢIE SĂ SE BUCURE DE CEA MAI MARE ATENŢIE DIN PARTEA ORGANELOR JUDEŢENE DE PARTID, DE STAT ŞI AGRICOLE. Mai cu seamă în judeţele Ilfov, Constanţa, Ialomiţa, Timiş, Galaţi şi altele **se află, în grămezi, pe cîmp mari cantităţi de porumb care trebuie transportat imediat pentru a se evita orice pierderi prin degradare.** De asemenea, trebuie intensificat transportul sfeclei de zahăr pentru a se asigura materia primă necesară fabricilor de zahăr şi să fie protejată cea aflată în silozuri şi grămezi. **Pînă la 15 noiembrie trebuie să se încheie livrarea cantităţilor de produse la fondul de stat şi la fondul de furaje.** De asemenea, printr-o bună îngrijire a animalelor, să se asigure obţinerea, producţiilor prevăzute, astfel încît livrările de lapte şi carne la fondul de stat să se realizeze integral.

ASIGURAREA FURAJELOR CONSTITUIE O IMPORTANTĂ ACŢIUNE DE SEZON. Pînă acum au fost însilozate 70 la sută din cantităţile prevăzute de furaje, iar depozitarea furajelor grosiere s-a făcut în proporţie de numai 52 la sută. Pe cîmp există încă multe resturi vegetale — coceni, colete şi frunze de sfeclă de zahăr, vreji de legume — care trebuie strînse şi depozitate în întregime. În mod deosebit se cere ca **toţi cocenii să fie transportaţi de pe cîmp pînă la 15 noiembrie.** De asemenea, în unele locuri se află pe cîmp mari cantităţi de paie. În cursul acestei luni, ele vor trebui transportate în întregime: cele bune la depozitele de furaje, iar cele puţine urmînd a fi folosite ca îngrăşăminte naturale.

ARĂTURILE ADÎNCI DE TOAMNĂ — O LUCRARE HOTĂRÎTOARE PENTRU OBŢINEREA DE RECOLTE MARI ÎN ANUL VIITOR. Pînă acum au fost executate arături pe 800 000 hectare din cele 4 milioane prevăzute în planul stabilit de Ministerul Agriculturii. Pe baza indicaţiilor conducerii partidului, **trebuie arate toate terenurile destinate însămînţărilor de primăvară — circa 5 milioane de hectare.** Printr-o temeinică organizare a muncii mecanizatorilor, prin folosirea din plin a mijloacelor mecanizate există reale posibilităţi să se realizeze o viteză zilnică de pînă la 300 000 hectare. Totodată, se cere ca **arăturile să se execute la o adîncime de 28—30 cm,** element de mare însemnătate pentru obţinerea de recolte mari în anul care vine. Încă din această toamnă trebuie să fie pregătite corespunzător suprafeţele de teren care urmează să fie însămînţate la primăvară cu sfeclă de zahăr, legume şi alte culturi timpurii.

Recoltarea trebuie să se încheie pînă la sfîrşitul acestei săptămîni

Ieri, în cîmpia Teleormanului

Zi fierbinte la zero grade

În cîmp, mii şi mii de oameni

Cîmpia Teleormanului. Primii fulgi de zăpadă căzuţi aici în zorii zilei de duminică — pe neaşteptate şi mult prea devreme — i-au surprins pe oameni în plin efort la cules, dar cu un mare volum de lucrări agricole neterminate: 15 000 ha de porumb nerecoltate, circa 39 000 tone de porumb culeş şi depozitat în cîmp, ca şi cantităţi mari de legume aflate în grămezi. Faţă de această situaţie, comandamentul judeţean a stabilit o serie de măsuri urgente pentru încheierea în cel mai scurt timp a tuturor lucrărilor, şi, îndeosebi, a recoltării legumelor, transportului şi depozitării produselor culese şi aflate sub cerul liber. Încă în cursul zilei de duminică, forţe importante au fost concentrate la recoltarea şi protejarea legumelor, reuşindu-se să se pună la adăpost, pînă seara, peste 250 tone de legume — roşii, ardei, ridichi ş.a.

— Pentru zilele următoare — ne-a spus tovarăşul **Marin Nisipaşu,** secretar al comitetului judeţean de partid, eforturile sînt îndreptate spre **încheierea în cel mult trei-patru zile a transportului şi depozitării întregii producţii aflate în cîmp, încheierea pînă la 15 noiembrie a recoltării celor 15 000 hectare cu porumb şi executarea arăturilor de toamnă pe toate suprafeţele planificate.**

În acest scop, toţi locuitorii satelor, indiferent de vîrstă şi ocupaţie, conducerile şi personalul TESA al unităţilor agricole — mii de oameni — cît şi toate mijloacele de transport disponibile — camioane, tractoare cu remorci, căruţe — să fie concentrate la culesul şi transportul producţiei din cîmp.

Cu ce bilanţ s-a încheiat ziua de ieri

IERI, MARŢI, 4 NOIEMBRIE, AU FOST RECOLTATE 1 000 HECTARE CU PORUMB, S-AU TRANSPORTAT DIN CÎMP 8 000 TONE DE PORUMB, SFECLĂ DE ZAHĂR ŞI LEGUME ŞI S-AU FĂCUT ARĂTURI PE CIRCA 2 000 HECTARE.

Deşi s-a lucrat în condiţii deosebit de grele, stratul de zăpadă depăşind pe alocuri 25—30 cm — adevăraţii gospodari au reuşit să încheie ziua de marţi cu rezultate foarte bune.

La ora 7, tovarăşul Radu Riciu, preşedintele C.A.P. Drăgăneşti-Vlaşca, încheiase repartizarea sarcinilor de lucru pentru ziua de marţi.

— Unde veţi acţiona?

— Peste tot. La ora aceasta se află în cîmp toată forţa noastră de muncă. La recoltarea porumbului pentru sămînţă, pe cele 150 hectare cultivate care ne-au mai rămas, avem peste 200 de oameni. Condiţiile au impus schimbarea soluţiei de lucru. Ştiuleţii sînt încărcaţi direct în căruţe sau în remorci. Mijloacele de transport sînt concentrate mai ales la sfecla de zahăr şi porumb. De azi am încercat şi vom folosi şi autocamioanele, care, la nevoie, sînt tractate de cîte un tractor pînă ce sînt scoase din cîmp. Dar aş vrea să reţineţi că, în aceste condiţii, forţa noastră de şoc la transportul producţiei o constituie cele 200 de atelaje.

Am reţinut că **pînă la această dată, C.A.P. Drăgăneşti-Vlaşca a livrat la fondul de stat cu 205 tone de porumb peste plan.**

Pe primul plan — transportul produselor

Cele trei echipe de cooperatori de la ferma 2 a cooperativei agricole Nanov încărcau ultimele cantităţi de porumb recoltate şi aflate pe cîmp. Frigul pătrundea pînă la oase. Dar remorcile şi autocamioanele îşi continuau cursele normal. Între două transporturi, oamenii îşi încălzeau mîinile în jurul unui foc.

Relatare de la reporterii „Scînteii"

— Aici mai avem 20 tone şi terminăm, ne spunea şeful de fermă, Ion Cojocaru. După amiază vom merge cu toţii în sprijinul celor de la ferma nr. 1 care mai are de recoltat 25 hectare cu porumb. Dealtfel, atelajele fermei — 11 la număr — se află acolo de dimineaţă. Sperăm ca în cel mult două zile să încheiem culesul şi transportul porumbului pe toată cooperativa.

După cum aveam să ne convingem, transportul şi depozitarea producţiei din cîmp sînt acţiuni cărora li se acordă acum cea mai mare atenţie. O atestă ampla mobilizare de forţe umane şi de mijloace mecanice găsite la unităţile agricole din consiliile unice agroindustriale Turnu Măgurele, Slobozia Mîndra, Lunca, Nanov, Purani, Putineiu şi Traianu.

...Am poposit mai mult timp în cele şapte unităţi agricole din consiliul unic agroindustrial Turnu Măgurele. Aici, din cele 5 700 hectare cu porumb au mai rămas de cules doar 100 hectare.

— Este ca şi cum nu am mai avea nimic — ne spune tovarăşul **Dumitru Sandu,** prim-secretar al Comitetului municipal de partid Turnu Măgurele, pe care l-am găsit la C.A.P. Lita. Miercuri încheiem culesul. Deşi este foarte greu, sîntem organizaţi ca în cel mult trei, patru zile să încheiem şi transportul. Dovadă — luni, pe un frig şi un vînt puternic, am transportat totuşi 600 tone, iar azi — marţi — am ajuns la 800 tone, adică tot atît cît realizam într-o zi normală de lucru pe cîmp frumos.

Ce înseamnă o asemenea zi normală ne-am convins la C.A.P. Lita din acest consiliu. Aici, peste 270 de cooperatori decopertau grămezile de porumb de sub stratul de zăpadă, sortau ştiuleţii şi încărcau mijloacele de transport aduse în număr dublu faţă de zilele trecute. Erau aici 28 de camioane, 14 tractoare cu remorci. Alte grupuri de cooperatori — 80 la număr — batozau porumbul cu combinele C12 pentru a-l livra la baza de recepţie în boabe.

Se recoltează intens furajele

Ne-am deplasat la C.A.P. Cetatea din Turnu Măgurele, unde am găsit în lucru, ca pe un timp frumos, o formaţie de zece combine de însilozat universale, care recoltau cocenii de porumb.

— La început — ne spunea Ion Sprincenatu, inginerul-şef al cooperativei — mulţi spuneau că nu se pot recolta furajele acum. Ba că e zăpada prea mare, ba că se vor înfunda combinele. Am încercat chiar ieri — luni — şi iată că merge. Vom recolta şi însiloza chiar pe acest timp, cînd zăpada are peste 20 cm., aproape 2 500 tone de furaje pentru animale.

Iniţiativa celor de la C.A.P. Cetatea este demnă de urmat. Cocenii, deşi stratul de zăpadă este de 20 cm., se recoltează foarte bine, în plus, umiditatea lor ridicată simplifică acţiunea de însilozare, cocenii nemaitrebuind să fie umectaţi. De altfel, silozul a fost amplasat chiar la marginea şoselei, de unde se poate transporta uşor la fermele zootehnice. Prin această acţiune se realizează un efect dublu: se obţine o eliberare rapidă a terenului şi se creează front de lucru tractoarelor la executarea arăturilor de toamnă.

Chiar şi în condiţii mai grele se fac arături de calitate

Prima impresie pe care am reţinut-o intrînd în judeţul Teleorman a fost amplă concentrare a tractoarelor la executarea arăturilor, care întorceau brazde negre pe albul imaculat al zăpezii. Este o imagine pe care aveam s-o întîlnim pe întregul traseu pînă la Dunăre. În ciuda condiţiilor aparent vitrege, în toate unităţile agricole se făceau arături de foarte bună calitate.

— Noi am început munca în zorii zilei — ne spunea tovarăşul Nicolae Prunăreanu, şeful secţiei de mecanizare ce deserveşte C.A.P. 30 Decembrie din Alexandria. Acum sînt în brazdă cei 15 mecanizatori din schimbul de zi. După-amiază, de la ora 17, vor urca pe tractoare combinerii noştri care lucrează în schimbul doi, de noapte, cum se spune, pînă la ora 24. Este frig, dar ne-am gîndit la mecanizatori. Le servim în cîmp masă caldă şi, după terminarea programului, cîte un pahar de vin cald... pentru dezmorţire. Ce arăm acum este un bun cîştigat. Pentru că nu ne mai putem aştepta la condiţii de lucru ideale. Dar după cum vedeţi, şi în aceste condiţii facem o lucrare foarte bună.

Sînt numai cîteva secvenţe de muncă întîlnite în cîmpia Teleormanului. Deşi a fost frig şi pămîntul a fost acoperit de zăpadă, cîmpul a fost pretutindeni plin de oameni, care au continuat să culeagă porumbul, sfecla de zahăr, soia, dar mai ales şi-au concentrat forţele la transportul şi livrarea la bazele de recepţie a cantităţilor de produse agricole contractate cu statul.

Aurel PAPADIUC
Iosif POP
Fotografii: **S. Cristian**

Deşi cîmpul este alb de nea, pe terenurile C.A.P. „30 Decembrie" Alexandria, mecanizatorii continuă arăturile adînci de toamnă, în urma lor pămîntul devenind din nou negru

E frig de îţi îngheaţă mîinile şi în buzunare, dar cooperatorii din Nanov, foarte multe femei, nu ţin seama de asta şi aleg cu grijă ştiuleţii din zăpadă, pentru a fi trimişi la locul de depozitare

O „MINĂ" DE METAL DESCOPERITĂ ÎN PROPRIA UZINĂ

Soluţii gospodăreşti, eforturi perseverente în acţiunea de reducere a consumurilor materiale la întreprinderea „1 Mai" din Ploieşti

Notăm din darea de seamă contabilă a întreprinderii „1 Mai" din Ploieşti: **în nouă luni din acest an, cheltuielile materiale la 1 000 lei producţie-marfă au fost mai mici cu 9 lei faţă de cele planificate.** La nivelul întregii producţii-marfă realizate aceasta înseamnă nu mai puţin de 17 milioane lei, ceea ce, să recunoaştem, e o economie de proporţii. Contabilul-şef **Nicolae Szabo** ne spune: „Toţi oamenii uzinei — muncitori sau maiştri, ingineri, proiectanţi sau economişti — sînt implicaţi direct şi responsabil în buna gospodărire a resurselor materiale şi financiare încredinţate de societate spre administrare, cu conştiinţa că în felul acesta îşi sporesc aportul la creşterea venitului naţional, a avuţiei naţionale şi, implicit, la ridicarea bunăstării întregului popor".

De aceasta aveam să ne convingem în secţiile de prelucrare la turnătorie, în atelierele de proiectare. Peste tot am remarcat acea preocupare pătrunsă de conştiinţa şi responsabilitatea omului muncii, producător şi proprietar, care vrea ca banii să fie cheltuiţi cu chibzuinţă, ca materia primă, materialele, sculele, energia electrică să fie folosite cu cea mai mare economie. „Avem datoria să realizăm numai produse de calitate, competitive pe plan mondial — ne spune maistrul **Mihai Bobocea** — dar şi cu cheltuieli cît mai reduse. Şi atunci — arată el cît se poate de plastic — întoarcem cheltuiala pe toate feţele, ca să vedem unde mai putem găsi cei doi, trei bănuţi pe care putem să-i economisim".

În primul rînd, cheltuielile sînt supuse unei analize profunde cînd **este vorba de metal — materia primă cu pondere absolută în costurile de producţie.** Şi procesul începe de la concepţia produselor şi pregătirea tehnologică a fabricaţiei. Aici se confruntă consumurile specifice, se gîndeşte şi apoi se operează la înnoirea şi modernizarea produselor, la schimbarea unor tehnologii, a unor soluţii de fabricaţie ce urmăresc înlocuirea metalului, la economia de S.D.V.-uri. Inginerul **Ion Andrei,** secretar al comitetului de partid din sectorul proiectare, ne-a dezvăluit sursa nesecată de inspiraţie: permanentul dialog al cercetătorului şi proiectantului cu muncitorii, inginerii şi tehnicienii din sectoarele productive. La propunerea comitetului sindicatului s-au difuzat la începutul anului în secţiile prelucrătoare 2 000 de fişe prin care se solicita oamenilor să vină cu propuneri, sugestii, chiar şi cu critici, care să determine reducerea cheltuielilor materiale. După scurt timp, în majoritatea lor, fişele s-au întors înapoi completate. Un întreg tezaur de idei, de propuneri! Proiectanţii, specialiştii, tehnologii le-au studiat cu mare atenţie. Le-au îmbogăţit cu propria lor gîndire şi le-au conturat apoi sub forma unor programe concrete de lucru, cu eficienţă economică bine calculată.

— Cu ce s-a soldat această largă consultare a muncitorilor şi tehnicienilor din întreprindere?

— Evaluarea exactă: pînă acum, o economie de metal de trei milioane lei. Cu colaborarea eşalonului de concepţie, sumele s-au ridicat la 18 milioane lei. În nouă luni, din evidenţe rezultă şi cantitatea de metal economisit: peste 1 000 de tone.

De la inginerul-şef **Vasile Mihăilescu** aflăm că **aproape 70 la sută din producţia de utilaj petrolier ce se realizează în anul 1980 a fost înnoită sau modernizată în acest cincinal.** Această preocupare este determinată, în primul rînd, de menţinerea produselor fabricate la nivelul tehnicii mondiale. Desigur, se urmăreşte şi atingerea unui indice mai bun de utilizare a metalului prin despovărarea unor ansamble, subansamble, repere, piese — de kilogramele în plus. Iată două exemple edificatoare în acest sens:

Denumirea reperului	Înainte de reproiectare — în kg	După reproiectare — în kg	Bucăţi fabricate într-un an	Economii anuale de metal — în kg
1. Grup antrenare masă de la instalaţia de foraj F 200-2 DH-7	18 784	11 420	14	89 096
2. Grup antrenare masă de la instalaţia de foraj F 125-2 DH-3	19 073	11 420	12	91 836

Ştim că sectoarele calde au un rol important în economisirea metalului. Aici se caută şi se aplică soluţii noi pentru lichidarea rebutului, curmarea risipei de materiale, de energie electrică. Într-un trimestru, în acest sector se economisesc în medie 175—200 tone de metal. Panourile cu rezultatele afişate arată că mulţi muncitori şi-au depăşit angajamentul asumat.

Dintre numeroasele formaţii de muncă fruntaşe, care dovedesc spirit gospodăresc, tovarăşul **Vasile Erhan,** preşedintele comitetului sindicatului, evidenţiază în mod deosebit realizările colectivelor conduse de maiştrii Florian Nicolescu, de la oţelărie, şi Gheorghe Drăguşin, de la turnătoria de neferoase. De la aceşti oameni a pornit ideea aşa-numitei „turnări cu picioare ceramice" şi „turnării centrifugale" a bucşelor de bronz. Aplicarea acestor noi procedee tehnologice are o mare eficienţă, reducînd substanţial rebutul şi adaosurile de prelucrare. Totodată, importante economii au obţinut muncitorii şi specialiştii din secţiile utilaj complex, construcţii metalice, mecanică VI şi I, îndeosebi prin sistemul combinat de croire a tablei, prin folosirea fiecărui cap de bară şi recondiţionarea S.D.V.-urilor.

La serviciul de organizare a producţiei am discutat mai mult despre perspectiva activităţii din ultimul trimestru al anului, ca şi despre pregătirea producţiei anului 1981. Pornind de la faptul că în întreprindere mai sînt importante rezerve de reducere a consumurilor materiale, planul de măsuri tehnico-organizatorice prevede o serie de acţiuni care se vor concretiza în viitoarele săptămîni. Eficienţa scontată: economisirea a cel puţin 800—900 tone metal. Pentru anul viitor sînt stabilite noi reproiectări şi modernizări de produse, aplicarea unor tehnologii mai economicoase. De pildă, prin reproiectarea a 15 aparate pneumatice, consumul de metal va scădea cu 10 tone; redimensionarea stifturilor din carburi metalice sinterizate la sape va aduce o economie de metal care se va reduce la o jumătate de milion lei. De reţinut este faptul că cea mai mare parte din aceste măsuri au termen de aplicare pînă la începutul anului 1981, deci ele îşi vor arăta roadele din primele zile ale noii perioade de plan.

— Problema gospodăririi cu maximă economie a metalului este de mare actualitate la noi — ne-a spus secretarul comitetului de partid din întreprindere, tovarăşul **Toma Oprea.** În condiţiile în care uzina şi-a diversificat şi sporit substanţial producţia în acest cincinal, dacă am fi lucrat cu consumurile normate din anul 1975 ar fi trebuit să dublăm aproape cantitatea de metal cu care ne aprovizionăm în acest an. Pornind de la sarcinile subliniate la recenta plenară a C.C. al P.C.R., întregul nostru colectiv este hotărît să acţioneze cu stăruinţă pentru a diminua şi mai mult consumul de metal. Dorim să începem anul 1981 de pe poziţia avantajoasă a rezultatelor bune din acest ultim an al cincinalului.

Constantin CĂPRARU
Dan CONSTANTIN

La „Azomureş" — Tg. Mureş

Producţie-record la export

Răspunzînd îndemnurilor secretarului general al partidului de a amplifica activitatea de export, colectivul marelui combinat chimic „Azomureş", din Tîrgu Mureş, a depăşit sarcinile de plan la export, pe luna octombrie, cu 46 la sută. La acest succes, o contribuţie deosebită au adus chimiştii de la secţia de îngrăşăminte complexe N.P.K., care au exportat peste sarcinile lunii octombrie 5 000 tone îngrăşăminte chimice complexe, şi lucrătorii instalaţiei de uree, care au livrat suplimentar 4 000 tone. **(Gheorghe Giurgiu).**

În premieră pe ţară,
la Rm. Vîlcea

O presă de mare forţă

La Întreprinderea de utilaj chimic şi forjă din Rîmnicu Vîlcea a intrat în probe tehnologice o nouă presă cu capacitatea de 2 100 tone forţă. Marele agregat va fi utilizat la realizarea capacelor elipsoidale din tablă cu diametre între 2 600—4 000 milimetri şi grosimi de 50—100 milimetri, necesare la fabricarea unei game largi de vase şi recipienţi de mari dimensiuni, folosiţi în industria chimică şi constructoare de maşini. La realizarea acestei capacităţi au colaborat Întreprinderea de maşini Reşiţa şi întreprinderea beneficiară, care au realizat întregul necesar de subansamble mecanice. **(Ion Stanciu).**

CENTENARUL UNUI MARE SCRIITOR PATRIOT

Mihail Sadoveanu

La izvoarele vii ale operei

AL. OPREA

În discursul de recepție la primirea în Academie (9 iunie 1923) închinat „poeziei populare", M. Sadoveanu înscria, la un moment dat, această frază cu valoare de crez literar : **„Unii au încercat să purceadă de la artificialități și imitații străine. N-au adus însă lucrări ale noastre și de valoare decît acei care au avut în vedere elementul statornic al neamului nostru, poporul cu limba lui".**

Descoperim aici, nici vorbă, însăși cheia valorii operei sadoveniene, dar se definește, totodată, condiția genetică a creației tuturor marilor scriitori. Este, în fond, problema fundamentală asupra căreia a atras atenția în repetate rînduri secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, atunci cînd îi îndemna pe creatorii de azi — conform unui sugestiv adagiu — să meargă **la izvor, nu la ulcior.** Din acest punct de vedere, exemplul lui M. Sadoveanu apare ca unul dintre cele mai elocvente, căci dacă el a reușit să înalțe, prin opera sa, unul dintre cele mai impunătoare monumente literare din istoria scrisului românesc, asta se datorează, indiscutabil, legăturilor multiple și nemijlocite cu straturile cele mai adînci ale spiritualității naționale, pornind de la „rădăcina cea veche" a istoriei și pînă la comorile limbii și creației populare. Sau, altfel spus, pentru a folosi expresia marelui Eminescu, asistăm la **„încuscrirea talentului individual cu geniul poporului".**

De aici prodigiozitatea excepțională a creației, de aici monumentalitatea și forța de generalizare a imaginilor, cele mai neînsemnate întîmplări beneficiind de un halou, trezind nebănuite rezonanțe, dincolo de ele presimțindu-se un plan îndepărtat mai înalt: orizontul nemărginit al istoriei țării și al universului întreg. Dar incomensurabilitatea universului artistic, multiplele valențe ale limbajului creației? Este Sadoveanu un romantic sau un clasic? Tudor Vianu se simțea obligat să recunoască: „Mistica genurilor literare trebuie să dezarmeze în fața ei" — a operei sadoveniene — criticul propunînd formula „realismului ei liric și artistic". De fapt, așa cum arăta într-un excelent eseu Paul Anghel, creația lui M. Sadoveanu reprezintă un fenomen atît de complex încît nici una dintre formulele critice emise pînă acum nu pare a-l explica pe deplin, marele scriitor rămînind, practic, neîncadrabil.

Este semnificativ că, în ultimii ani, lui M. Sadoveanu i s-au consacrat multe cărți — unele, indiscutabil, valoroase — fără a avea totuși sentimentul că s-a realizat, în sfîrșit, marea exegeză care să ni-l înfățișeze în totalitatea semnificațiilor și a valorii sale. Asta poate și din cauză că tainele vastei sale creații pentru a putea fi stăpînite în întregime se cer a fi analizate în vie corelație cu procesele specifice ale spiritualității poporului, a cărei expresie este, ceea ce presupune ca eforturile criticului și istoricului literar să fie dublate de cunoștințele specialistului în folclor, ale lingvistului, ale sociologului vieții rurale și ale filozofului culturii arhaice. Nu se poate nega că astfel de demersuri au avut loc, dar fără a se ajunge la o viziune generală integratoare.

Nu mai vorbim de acele studii care, în disperare de cauză, au căutat să complice inutil lucruri evidente, neînțelegîndu-se că marea dificultate a literaturii sadoveniene rezidă, așa cum spune, tocmai în lipsa dificultăților de receptare, sau, mai exact, în străvezimea ei de cleștar.

Iată de ce, cu prilejul centenarului nașterii marelui scriitor, se cuvine să reamintim — și să aprofundăm — cîteva dintre adevărurile simple dar esențiale ale activității sale creatoare.

Se vorbește curent despre identificarea scriitorului cu poporul, dar, prin facilă repetare, afirmația tinde să devină o frază banală, ca și cum așa ceva ar fi stat la îndemîna tuturor autorilor, din toate timpurile. Știm însă bine că nu e așa, că au existat perioade istorice cînd creatorii n-au găsit calea de acces către marea colectivitate, deși unii dintre ei au aspirat spre asta cu toată sinceritatea — profesiunile lor de credință evocîndu-ne sunetele melancolice de corn ale cavalerilor rătăciți din vechile balade. Literatura romantică și postromantică a creat aura poetului care se opune societății, mediului înconjurător și întregului cosmos, ajungînd la divizarea și dezbinarea propriului eu. Ce să mai spunem despre atîția autori moderni care nu reușesc să iasă din cercul magic al unor preocupări narcisiste, devenind prizonieri a ceea ce Kierkegaard numea secta „omphalosciților".

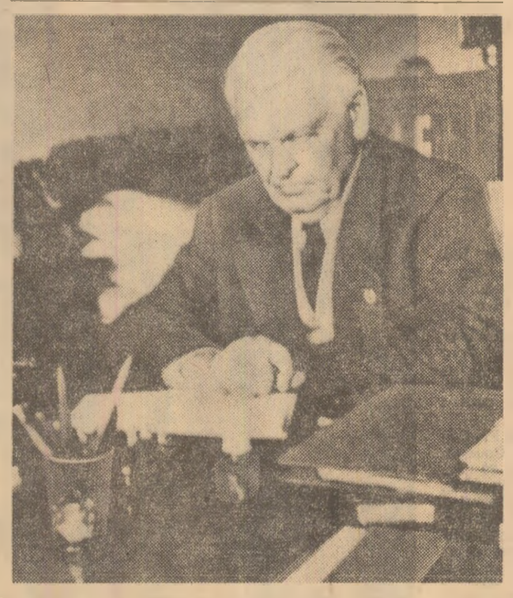

În fața spectacolului unei astfel de literaturi, lectura operei sadoveniene este cu adevărat reconfortantă, parafrazînd expresia cuiva, putem spune că ne odihnim în ea spiritual, descoperind poezia reconcilierii cu colectivitatea, cu natura și propriul eu.

S-a discutat îndelung în critica noastră, și pe bună dreptate, despre seninătatea imperturbabilă a scrisului său, seninătate comparată cu cea a clasicilor antichității. Să ne amintim însă că opera sadoveniană cuprinde, totodată, vuietul surd al mîniei populare, că toate „durerile înăbușite" și nedreptățile săvîrșite sînt trecute spre neuitare pe răbojul imaginilor, pentru a putea fi înfățișate la „județul" de apoi „al sărmanilor". Mai direct spus, Sadoveanu se identifică, într-adevăr, cu o lume — și anume cu cea mare, a poporului, dar se opune, în același timp, altei lumi, a societăților exploatatoare. Cînd legionarii i-au trimis scriitorului capodopera sa **Baltagul** spintecată cu toporul, în acest gest barbar se oglindea toată ura zoologică a claselor reacționare împotriva mesajului democratic și militant al creației sale.

În aceste condiții, seninătatea scrisului ne apare, în chip firesc, ca fiind una recîștigată, explicația depășind aspectul pur stilistic sau care ține de temperamentul autorului, punînd în cauză viziunea sa specifică asupra lumii. Zimbetul său blajin și superior se justifică prin ancorarea adîncă în ceea ce singur numea în fraza citată elementul statornic al existenței, ceea ce alcătuiește temelia eternității poporului.

Cu asta ajungem la relațiile lui M. Sadoveanu cu civilizația arhaică țărănească : un fapt care ani de-a rîndul în critica noastră a fost interpretat ca un semn indicibil al regresiunii spre primitivism. Doar în ultimul deceniu unghiul de vedere s-a schimbat datorită reabilitării științifice a rolului tradițiilor și, în acest context, al recon siderării mitului „virstei de aur". Mai sînt însă și azi unii care tind să reducă această preocupare a scriitorului la o simplă nostalgie a veșnicei întoarceri spre începuturi. Nu se înțelege în suficientă măsură că prin adeziunea la umanitatea satelor devălmașe — moșneni și răzeși — care, cum au demonstrat studiile sociologice, în condițiile specifice din țara noastră, perpetuează forme ale „democrației primitive", pînă în pragul secolului nostru, M. Sadoveanu a putut să-și modeleze, în chip viu, idealul său etic și poetic. Dialectica obiectivă a atitudinii sale nu include, cum s-a crezut, numai termenul trecutului ci, implicit, și pe al viitorului. Căci dacă a existat, la începuturi, un timp de aur cînd omul nu era aservit altor oameni ci se afla în relații de armonie cu semenii săi și cu mediul înconjurător, atunci înseamnă că nedreptățile sociale și malformațiile morale aduse de societățile exploatatoare nu sînt predestinate a exista de-a pururi, aparțin unei ordini efemere, au apărut istoricește și vor dispare istoricește, omul putînd, în alte condiții de existență, să redevie om și să-și dezvolte plenar virtuțile primordiale.

Bucuria și satisfacția deplină cu care M. Sadoveanu a întîmpinat, după 23 August 1944, zorii noii societăți a reprezentat, prin urmare, consecința firească, am spune legică, a celor mai adînci crezuri ale sale.

Se spune că în timpul Comunei din Paris, insurgenții revoluționari trăgeau cu pușca în ceasul primăriilor, ca o formă de protest la adresa încercărilor burgheziei de a-și însuși, prin efracție, timpul și de a da aparența veșniciei societății ei represive.

În tot ceea ce a scris, M. Sadoveanu a făcut elogiul „marelui timp", al veșniciei poporului, opunîndu-l timpului atomizat și antiuman, împilarea și înrobirea omului apărîndu-i ca abateri monstruoase de la legile eterne ale vieții. În numele acestor valori morale supreme a înfățișat scriitorul vechimea și dăinuirea neamului său pe aceste locuri ; de aici osmoza sufletească deplină cu natura patriei care, așa cum s-a arătat în critica noastră, nu este cea fără virstă, încremenită, de la începuturi, ci una „bătrînă", istoricizată, păstrînd urma cu amîntirea generațiilor ce s-au succedat : de aici receptarea tezaurului folcloric în care descoperea „apa vie" a înțelepciunii populare. Înțelegem de ce M. Sadoveanu a reușit să integreze, cu atîta firesc, în creația sa elemente de mit, neavînd nevoie să trăiască formal și speculativ scheme ale gîndirii mitice — ca unii autori moderni —, fiindcă el reconstituia această gîndire în înseși elementele ei determinante originare. Sau de ce putea, cu atîta măiestrie, să toarcă mai departe lîna de aur a poveștii și povestirii cu rădăcini îndepărtate în tradiția orală.

Să mai spunem că întreg acest prețios material era topit și remodelat în atelierul marelui faur, căpătînd un timbru personal, transformîndu-se în tot atîtea nestemate ale limbii sale literare, pe care, cu o hărnicie împrumutată de la vechii meșteri, le-a înmiit, realizînd o comoară care întrece în bogăție și strălucire pe cea adunată în fabuloasa peșteră a lui Ali-Baba ?

Într-un frumos eseu, Emerson dădea drept pildă fapta dulgherului care pentru a putea ciopli o grindă n-o ține în aer, ci jos, sub picioare, pentru ca la eforturile sale să se adauge și forța gravitației pămîntului.

Tot astfel putem spune și noi că M. Sadoveanu, mutîndu-și atelierul în mijlocul vieții oamenilor, al naturii strămoșești, în sanctuarul istoriei naționale, a putut beneficia nu numai de talentul și de forța creației sale, ci și de virtuțile de gîndire, de simțire și de expresie ale unui popor întreg, ceea ce justifică siguranța suverană cu care întîmpină scurgerea veacurilor.

La solemnitatea conferirii titlului de Erou al Muncii Socialiste, cu prilejul sărbătoririi a 75 de ani de la naștere (1955)

„În durerile și furtunile negurosului nostru trecut, Doina și Cîntecul bătrînesc au fost izvoare de viață și energie. Cît, suferind, acest popor a cîntat, el dădea dovadă că trăiește și că va răzbi (...). De la aceste fermecate izvoare de apă vie cată să se adape toți cei care cîntă și se simt ai acestui popor și ai acestui pămînt".

M. SADOVEANU

Ilustru militant progresist

(Urmare din pag. I)

pentru influențarea morală a omului, pentru zădirea în conștințe a unor principii superioare de viață". Ei au militat pentru „limanul întrezărit dincolo de talazuri și furtuni", deși puțini ca Sadoveanu au avut șansa să-l atingă și să-l celebreze — precum o fac cei de azi, la centenarul nașterii lui — în pace și prosperitate, în condițiile societății noastre noi, socialiste.

Bibliografia social-politică a literaturii lui Mihail Sadoveanu îmbrățișează peste o jumătate de veac de acțiune angajată : scriitorul pledează fierbinte pentru țăranii răsculați în 1907, relatează cu adînc patriotism sacrificiile ostașilor din primul război mondial pentru întregirea neamului, adică cu nedezmințită convingere la idealurile democratice ale intelectualității antifasciste, salută victoria revoluției sociale și naționale de la 23 August 1944 și împărtășește înaltele țeluri ale societății socialiste, animat în permanență de conștiința etică și estetică a unui scriitor-cetățean, care înțelege și servește destinul politic de libertate, demnitate și independență al poporului român.

Într-o formulă enciclopedică, oricum simplificatoare, opera lui Sadoveanu apare ca o *„multilaterală monografie epică a poporului român, înțeles în permanențele lui spirituale, în evoluția sa istorică și în relațiile osmotice cu spațiul geografic"*. Nimeni ca dînsul, în cultura românească, n-a cuprins, cu atîta dragoste, discreție și sinceră, și cu o intuiție mai adîncă, valorile ei, din evul geto-dacic, pînă de curînd în vreme, evocînd frumusețea și înțelepciunea autohtonilor țărani și patriotismul lor neistovit de-a lungul timpurilor, sărbătorind, într-un discurs deopotrivă epic și liric, istorica și dramatica, îndirjita lor împotrivire față de vrăjmășii neamului omenesc din cele patru vînturi. Umanitatea și umanismul spiritului sadovenesc reprezintă, pentru cultura națională, pe multi înaintași fusese doar intenție, intuiție fulgurantă, gînd neisprăvit.

În continuarea discursului său de recepție la Academie, tot asemeni lui Eminescu gîndind, scriitorul punea în vie lumină un alt aspect al raportului dintre literatura noastră populară și cea care a crescut în ultimele veacuri din sevele ei : „Vădit este că în această manifestare artistică poporul nostru, pe lîngă răsunetul durerilor și bucuriilor, și-a pus caracterele sufletești. Prin această literatura noastră populară are ceva al său propriu, deosebit de al altor neamuri și asta e îndestulător ca să poată porni de la ea o literatură cultă originală și a noastră". Cu atingătoare modestie, scriitorul în atîtea chipuri exponențial mai declara : „Aici e panteonul meu literar, simplu și rustic, fără podoabe ca natura, însă măreț ca și dînsa. Simțindu-mă al acestui popor și al trecutului și ucenic al acestor mari înaintași — le închin lor clipa solemnă de acum, în care o adunare așa de aleasă pe ei îi cinstește în umila mea operă". Iar în loc de orice altfel de încheiere, această concluzie-îndemn, care și nouă, celor de azi, ne sună atît de actual : „În durerile și furtunile negurosului nostru trecut, Doina și Cîntecul bătrînesc au fost izvoare de viață și energie. Cît, suferind, acest popor a cîntat, el dădea dovadă că trăiește și va răzbi. De atunci încă pregătea vremurile mari de azi. De la aceste fermecate izvoare de apă vie cată să se adape toți cei care cîntă și se simt ai acestui popor și ai acestui pămînt".

Se poate zice fără exagerare că nimic din ceea ce a fost și este românesc nu i-a rămas străin, nenumit în cele peste o sută de volume ale sale. „Cugetarea ascuțită și pătrunzătoare", „Cosma Răcoare", „Ion Ursu", „Un instigator", „Haia Sanis", „Bordeienii", „Locul unde nu s-a întîmplat nimic", atîtea și atîtea altele). Natura patriei, practic de nedisociat ca „temă" anume, de vreme ce e nu doar „ramă", ci și „respirație" a întregii opere sadoveniene, covîrșește totuși în anumite scrieri tot ce mai avea scriitorul de spus acolo („Țara de dincolo de negură", „Împărăția apelor", „Valea Frumoasei" ș.a.). Iar „tema" ceă mai imposibil de disociat, deoarece e piatră unghiulară a oricărei scrieri sadoveniene, este a **omeniei** românești, venind dintr-o prodigioasă experiență lămurită la flacăra înțelepciunii. Vraja benefică a acestei **omenii** cuprinde rîndurile de cititori de azi, după cum îi va cuprinde și în viitor, fiindcă e oglinda înseși rațiunii de a fi a poporului român.

Al nostru și al lumii

Zoe DUMITRESCU-BUȘULENGA

O retrospectivă avizată a creației sadoveniene lasă să se distingă, în totalitatea cuprinderii, apartenența neîndoielnică a autorului ei la o stirpe veche, mult iubită și mereu reafirmată ca valoare supremă, aceea a neamului nostru de păstori și plugari stînd necontenit, prin furtunile istoriei, în calea restriștilor și durerii. Exprimînd comunitatea de destin cu poporul român cu care se simțea „solidar pînă în cele mai adînci generații", Sadoveanu dădea tradiției o semnificație care o înalță cu mult deasupra unei simple trăsături de ideologie sămănătoristă și poporanistă. Era vorba de legătura reală, profundă, care-l lega indisolubil de aceia care au creat **Moriția**, de toți aceia care fuseseră înaintea sa, căci „morții — spunea scriitorul cu reculeasă solemnitate — poruncesc celor vii".

Supus cu toată ființa sa acestei înfricoșate diate, artistul a ascultat-o și a slujit-o ca un smerit ucenic, învățînd necontenit de la cele două surse esențialmente formative care leagă însul de un destin național și-l fac exponentul vrednic al aceluia : cultura populară și istoria.

Într-adevăr, ca în secolul nostru modern în care trecutul se acoperă pentru cei mai mulți cu cețuri despărțitoare în raport cu prezentul imediat și constrîngător și cu înfățișări descumpănitor proteice, atitudinea lui Sadoveanu să fi fost posibilă, un fenomen de racordare pe nivelurile cele mai adînci trebuie să se fi produs. Determinarea resimțită acut de scriitor dinspre trecut înspre prezent, vizibilă în tipologii, în atmosferă, în raportul dintre autor și personagii încă din opera tinereții, devine în deplină maturitate sadoveniană o deliberată acceptare și o asimilare în sens invers a legăturii cu trecutul. Accesul la o cunoaștere de un tip superior, globală, integratoare, l-a scos pe artist din ordinea intuitivă, punînd capăt „uceniciei" sale. După anii '28—'29, el a înțeles desăvîrșit, de la înălțimea acelui tip de cunoaștere, că trecutul nu poate fi viu în noi decît dacă noi sîntem vii în el, decît dacă-l asimilăm activ pentru a-l continua și a-l proiecta, modelator, mai departe, într-un viitor care să-i păstreze direcțiile și mai cu seamă sensul.

Artistul a știut să regăsească întreaga noastră istorie înscrisă în spiritul său exponențial, ca într-un organism viu, și să atingă acele coarde care să scoată sunetul plin și întreg al armonicelor cuprinzătoare. Ridicîndu-se pe înălțimile ce i-au permis o vedere unificatoare, Sadoveanu a dobîndit capacitatea de a reuni în creația sa perspectiva timpului mic, stăpînind tiranic efemerele existențe ale ființelor omenești, cu perspectiva vastă a timpului mare, pe a cărui canava fără moarte se țese, „din defilarea neîntreruptă a aparentelor umbre", continuitatea și sensul adevărat ai vieții și evoluției.

În spațiu, de asemenea, scriitorul a înscris „geografii" din cele mai diverse, de la acea a nefericitelor, mizerelor tîrguri provinciale, sufocante, exterminatoare prin strîmtimea lor nefastă, pînă la cea a geologiilor originare, uriașe și pînă la mitice păduri însuflețite, pînă la natura cea mare, statornic martor al veșnicelor treceri, al nesfîrșitelor cicluri, căpătînd glas și participînd la uriașul, armoniosul cor al unei lumi cosmicizate, permeate de geniul unificator al artistului.

De aci, din aceste puteri cognitive enorm sporite ale creatorului, care i-au permis corelarea microcosmului cu macrocosmul, a universului real cu cel mitic, universul operei sadoveniene a căpătat articulare și coerență cauzală, cuprinzînd în adîncurile ei misterioase explicații majore pentru geneză, ființă și devenire.

Făcînd loc în tipologiile ei, aparent nu prea diversificate, nenumăratelor ipostaze ale umanului, înglobînd înțelepciunea locurilor și oamenilor noștri și omologînd-o cu sapiența eternă și universală a marilor stiuțori de oricînd și de oriunde, opera sadoveniană ni se înfățișează, astăzi, ca un grandios monument cu nesfîrșite trepte, deschis către orice moment de istorie, către orice grad de evoluție a înțelegerii omenești, așa cum numai creațiile artiștilor celor mai de seamă ai lumii pot fi. De aceea centenarul nașterii lui Mihail Sadoveanu înseamnă pentru noi celebrarea unei mari sărbători a spiritului românesc care, întrupat în geniala creație a scriitorului, a atins încă o dată, cu strălucire, una din culmile universalității.

O evocare

de Henriette Yvonne STAHL

Mi-e glasul lui încă ecou în inimă.

L-am auzit vorbind prima oară pe Mihai Sadoveanu în 1920, cînd aveam abia 20 de ani. Azi am 80. Dar timpul acesta scurs nu a șters strălucirea amintirii primei mele întîlniri cu Mihai Sadoveanu.

Romanul meu „Voica" fusese reținut de Ibrăileanu pentru „Viața Românească" iar Mihai Sadoveanu, marele Sadoveanu, a venit să vadă din partea revistei și poate și din proprie curiozitate pe acea adolescentă ce îndrăznise să scrie un roman social, un roman cu problema țăranilor români abia împămînteniți.

De cum l-am văzut, integritatea, cinstea, puterea, frumusețea, căldura sufletească a acestui om, Mihai Sadoveanu, mi s-au făcut simțite. Glasul lui, cu care m-a întîmpinat, a însemnat pentru mine o deschidere de viață. Atunci, din ce mi-a spus Sadoveanu, în timp ce vorbea, am înțeles că sînt scriitoare, nu cînd am scris, ci cînd Sadoveanu mi-a confirmat, am înțeles importanța faptului.

Curajul, căci este curaj să-ți iei responsabilitatea unui începător, generozitatea lui Mihai Sadoveanu mi s-au făcut simțite ca un sprijin ce îmi orienta viața pe alte măsuri ca cele de pînă atunci. Responsabilitatea de a îndrăzni să scrii a venit asupra mea, gravă, adusă de Mihai Sadoveanu, crainic al posibilităților mele viitoare, pecetluind menirea vieții mele. Știam că vreau să scriu, știam că și începusem să scriu, dar nu știam de am sau nu talent. Sadoveanu îmi confirmă miracolul.

În timp ce îmi vorbea, eu lăsam la o parte, mă despărțeam de tot ce era secundar, frivol, încercări, accle plusuri inutile ce îmbîcsesc o viață incipientă, viața oricărui adolescent. Slăbiciunile, tentațiile care de nu ai puterea să le înlături la timp pot aduce nereușita vieții ; făceam pictură, balet, teatru... Pe toate le începusem, și pare-se cu succes. Ion Livescu, Pătrașcu, Floria Capsali... Fiecare îmi cerea să hotărăsc pentru arta lui... Acum, auzindu-l pe Sadoveanu, îmi dam seama că fundamental nu sînt o diletantă, că probleme majore umane mă frămîntă, că e risipă de vlagă să mă avînt în atîtea direcții... Era o revizie concentrată a posibilităților mele, a planurilor mele de viață, ce se urcau în mine, cu putere, ca o beție a viitorului...

El vorbea, iar eu luam hotăriri majore ce mi-au fost apoi îndreptar de viață. În clipa aceea, Sadoveanu, care a creat atîția eroi în cărțile lui, crea încă un om, căci îmi dam seama că prin cuvintele lui el mă crea pe mine, adică aducea la suprafață conștiința responsabilității mele, ca scriitor.

Fusesem bolnavă, hemoptizii periculoase mă împiedicaseră să-mi termin liceul. Eram repetentă.

În acest rechizitoriu al ființei mele pe care mi-l făceam în tăcere, în fața lui Sadoveanu care vorbea, prea multe gînduri mă copleșiseră, mă simțeam vinovată de toate lipsurile și îndoielile de pînă atunci. Am șoptit speriată, ca la spovedanie :

— Știți... nu am terminat liceul... Anul ăsta am fost iar repetentă...

Hohote mari de rîs mi-au răspuns. Cînd a putut vorbi mi-a spus :

— ...Așa, duducă, ești repetentă ! Da' cum făcușă, duducă, să fii repetentă ?

— N-am citit manualul de școală. Am citit altceva.

— Ce ?

— Dobrogeanu-Gherea... și din Kogălniceanu... Rosetti are lucruri interesante... mă interesa problema țăranilor...

Hohotele lui de rîs nu conteneau. Mă privea îndelung. Părea să se amuze copios.

— Și pe țăranii dumitale din „Voica" cum i-ai cunoscut ?

— Am stat cu ei... la aer. Am locuit cu ei, în casă cu ei. Eram bolnavă, era după război... și m-au luat cu ei, m-au ținut cu ei. Ne invoiam bine...

— Lasă, duducă, nu te supăra că ești repetentă... și mai stai cu țăranii la țară, că e bine... și mai citește matale cé-ți place, că e bine ce ai făcut...

Mi-e încă ecou în inimă glasul lui.

Contemporan cu toate vîrstele poporului

George MUNTEANU

Exceptîndu-l pe Eminescu, nici unul dintre scriitorii noștri moderni n-a trăit cu atîta acuitate cît și Sadoveanu sentimentul unui **timp**, unui **spațiu**, unui **destin** specific românești ; inalienabile ființei unei Românii eterne. Astfel, nu prin numărul volumelor, ci prin viziunea epopeică și prin pădurea ei de înțelesuri ca ale unui autentic Homer modern, se explică singularitatea și măreția operei sadoveniene. În maniera formal-prozastică, scriitorul a publicat de toate : istorisiri, nuvele, romane, prelucrări de vechi scrieri populare ale Orientului și Occidentului, însemnări de călătorie, eseuri. Însă din toate răzbește un suflet de poet aparte, de aed, de rapsod. Darul „povestitului" l-au avut și îl au mulți scriitori români, totuși nu cu încărcătura sțihială a celui ce a dat la iveală **Hanu Ancuței**. Sadoveanu este povestitorul român absolut. În ce înțeles ? Un autentic povestitor e — trebuie să fie — un observator de perfectă minuție obiectivă a toate cîte se întîmplă ori numai ființează latent în marele și în micul univers, în natură, în societate, în sufletele oamenilor. Dar e și un vizionar în raport cu cele trei dimensiuni ale timpului. Iar prin felul cum „zice", e un poet ce-și impune fără dificultate o atitudine de demiurg care însuși a fost **înfăptuitorul** celor ce evocă și, în același timp, **spectatorul** cuprins de nesfîrșită uimire participativă al acestora. Sadoveanu e un asemenea povestitor, în deplinătatea cuvîntului.

Comentatori reticenți sau pușă pe denigrare, dar în mult mai mare număr entuziaști și comprehensivi, scriitorul a avut și în timpul vieții, și (după oarecare răstimp de oboseală exegetică) mai cu seamă în anii din urmă, Cărțile despre opera sa tind să sporească pînă la dimensiunile unei biblioteci, ca, pe alte meridiane culturale, în cazul lui Dante, al lui Shakespeare, al lui Goethe, iar la noi — în cazul lui Eminescu. Departe de mine gîndul de a subaprecia aceste cărți, multe dintre ele atingînd excelența, și nici tot ce le-a premers — pe distanța de la Ibrăileanu la G. Călinescu. În aceste scurte însemnări prilejuite de centenarul nașterii scriitorului, aș voi să pornesc totuși de la felul cum se autodescifra Sadoveanu însuși la intrarea în Academia Română, într-un chip extrem de sintetic, aproape ermetic, cu toată aparența limpidității a celebrului său discurs de recepție intitulat „Poezia populară" (1923). Discursul de recepție era o memorabilă profesiune de credință scriitoricească și civică, cu o — totodată — semnificație de „manifest" adresat contemporanilor și viitorimii. Iar așa fiind, el prefigura supremele realizări ulterioare ale acestui „Ștefan cel Mare" (cum s-a zis) al scrisului românesc.

Impresia globală ce se degajă din „Poezia populară" e că autorul era de pe atunci (după cum și arătau scrierile publicate) — și avea să fie în chip din ce în ce mai edificator — ceea ce s-ar chema un **contemporan intru spirit cu toate virstele poporului său.** Fel esențial de a fi, destin particular, modul românilor din veac de a-și asuma acest destin, ambianța geografico-istorică în devenirea ei printre constante și variabile, climatul sufletesc generic străjuit de hora datinilor și indeletnicirilor milenare, atitudinea față de „legea nescrisă" (dar cu adînci determinări obiective, implicînd o uriașă experiență verificată din generație în generație) și față de cea „scrisă" (dar nu o dată aleatorie și ducînd la o comportare pe măsură a celor de la talpa țării), — toate acestea sînt mărturisite ori rămîn numai deductibile în alocuția lui Sadoveanu despre „Poezia populară". Arăta scriitorul în preambulul discursului său de recepție: „Trebuie să fac mărturisirea de credință că poporul este părintele meu literar ; că trecutul pulsează în mine ca un singe al celor dispăruți". Iar după un magistral elogiu al binefacerilor artei adevărate, triumfătoare în calea ei printre atîtea zădărnicii și nimicnicii : „Istoria noastră mai veche, cea dinainte de Negru-Vodă și Bogdan, este ca și necunoscută. Singurul document străvechi care o luminează întrucîtva este cîntecul popular, și din el se vede că strămbunii noștri au trăit într-un lung și aspru amurg de suferință". Așa gîndiseră înainte un Bălcescu, un Eminescu. Să ne mai mire, atunci, că intuitorul valoros de „document" al folclorului românesc urma să reconstituie mitic (și nu doar, cum arată descoperiri mai noi) vremea lui Burebista și Deceneu, ca și „asprul amurg de suferință" ce a urmat, în fără de pereche evocare „Creanga de aur"? E drept, în această operă Sadoveanu relua și desăvîrșea uriașul bloc de marmură pe care Slavici apucase să scrijelească un număr suficient de edificatoare basoreliefuri în dipticul „Luca" și „Manea", prime făgăduieli rămase fără urmare ale remarcabilului și pe nedrept ignoratului său roman „Din bătrîni". Însă aceasta nu e decît spre lauda urmașului vrednic, care înțelesese — ca și Eminescu, la vremea lui — că o epopee națională nu se poate înfăptui fără lămurirea a ceea ce la cît mai cerului", atîtea altele. — pînă la erol ai începutului de nou ev, creionați în cîteva scrieri de după 23 August 1944). Societatea românească în întreaga ei devenire, cu seisme și deplasări de straturi menite a marca, în atîtea chipuri destinele oamenilor din clasele cele mari ale poporului și din caste, pe autohtoni și pe cei veniți în atingere cu aceștia sau oploșiți printre ei, trăiește cu tot atîta lărgime și respirație plină în scrieri arătînd cum, cu ce rezultate au început a se confrunta la noi vechile întocmeli cu civilizația industrială aservită banului („Baltagul", „Hanu Ancuței", „Cosma Răcoare", „Ion Ursu", „Un instigator", „Haia Sanis", „Bordeienii", „Locul unde nu s-a întîmplat nimic", atîtea și atîtea altele). Natura patriei, practic de nedisociat ca „temă" anume, de vreme ce e nu doar „ramă", ci și „respirație" a întregii opere sadoveniene, covîrșește totuși în anumite scrieri tot ce mai avea scriitorul de spus acolo („Țara de dincolo de negură", „Împărăția apelor", „Valea Frumoasei" ș.a.). Iar „tema" ceă mai imposibil de disociat, deoarece e piatră unghiulară a oricărei scrieri sadoveniene, este a **omeniei** românești, venind dintr-o prodigioasă experiență lămurită la flacăra înțelepciunii. Vraja benefică a acestei **omenii** cuprinde rîndurile de cititori de azi, după cum îi va cuprinde și în viitor, fiindcă e oglinda înseși rațiunii de a fi a poporului român.

Excelenței Sale
Domnului JAIME ROLDOS AGUILERA
Președintele Republicii Ecuador

QUITO

Cu prilejul celei de-a 40-a aniversări a zilei dumneavoastră de naștere, îmi este deosebit de plăcut să vă adresez sincere felicitări și cele mai bune urări de fericire personală.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele
Republicii Socialiste România

Primiri la Consiliul de Miniștri

Tovarășul Cornel Burtică, viceprim-ministru al guvernului, ministrul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, a primit, marți dimineața, pe Stavros Dimas, ministru la Ministerul Cooperării al Republicii Elene, care conduce delegația țării sale la lucrările celei de-a VII-a sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale de cooperare între Republica Socialistă România și Republica Elenă.

În timpul întrevederii au fost abordate aspecte privind posibilitățile de extindere și diversificare a colaborării și cooperării economice, tehnico-științifice și în alte domenii de interes reciproc, căile de sporire a volumului schimburilor comerciale româno-elene.

Au participat Ion Brad, ambasadorul României la Atena, și Michel Cottakis, ambasadorul Republicii Elene la București.

★

Tovarășul Cornel Burtică, viceprim-ministru al guvernului, ministrul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, a primit, marți după-amiază, pe Yasue Katori, adjunct al ministrului afacerilor externe al Japoniei, președintele părții japoneze în Comisia mixtă guvernamentală româno-japoneză, aflat la București cu prilejul lucrărilor celei de-a III-a sesiuni.

În cursul convorbirilor a fost subliniat cursul ascendent al raporturilor bilaterale în diferite domenii de interes comun, scoțindu-se în evidență existența a numeroase posibilități de intensificare și diversificare a acestora, îndeosebi pe plan economic. Totodată, s-a procedat la un schimb de păreri și informații cu privire la unele probleme ale vieții contemporane, exprimîndu-se dorința celor două părți de a consolida conlucrarea dintre ele pe plan internațional la O.N.U., în Consiliul de Securitate, în alte organizații și organisme internaționale.

La întrevedere au participat Gheorghe Dolgu, adjunct al ministrului afacerilor externe, și Yuzuru Murakami, ambasadorul Japoniei în Republica Socialistă România.

(Agerpres)

La întrevederea au luat parte Gheorghe Dolgu, adjunct al ministrului afacerilor externe, președintele părții române în comisia mixtă, Marin Trăistaru, adjunct al ministrului comerțului exterior și cooperării economice internaționale, alte persoane oficiale.

A fost prezent Yuzuru Murakami, ambasadorul Japoniei la București.

★

Ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România, Ștefan Andrei, a primit marți pe Yasue Katori, adjunct al ministrului afacerilor externe al Japoniei, președintele părții japoneze în Comisia mixtă guvernamentală româno-japoneză, aflat la București cu prilejul lucrărilor celei de-a III-a sesiuni.

În cursul convorbirilor a fost subliniat cursul ascendent al raporturilor bilaterale în diferite domenii de interes comun, scoțindu-se în evidență existența a numeroase posibilități de intensificare și diversificare a acestora, îndeosebi pe plan economic. Totodată, s-a procedat la un schimb de păreri și informații cu privire la unele probleme ale vieții contemporane, exprimîndu-se dorința celor două părți de a consolida conlucrarea dintre ele pe plan internațional la O.N.U., în Consiliul de Securitate, în alte organizații și organisme internaționale.

La întrevedere au participat Gheorghe Dolgu, adjunct al ministrului afacerilor externe, și Yuzuru Murakami, ambasadorul Japoniei în Republica Socialistă România.

(Agerpres)

Cronica zilei

Cu prilejul celei de-a 26-a aniversări a formării forțelor de autoapărare ale Japoniei, atașatul aparării al acestei țări la București, colonel Ichiu Inui, a organizat marți după-amiază, la Clubul diplomatic, o recepție.

Au participat reprezentanți ai Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Afacerilor Externe, generali și ofițeri superiori, oameni de știință și cultură.

Au fost prezenți atașați militari, aero și navali acreditați în țara noastră, alți membri ai corpului diplomatic.

★

La Universitatea din București a început, marți dimineață, cea de-a opta ediție a cursului postuniversitar internațional de informatică și matematici aplicate pentru cercetare, organizat sub egida UNESCO. Cursanții-absolvenți din China, Filipine, Ghana, Irak, Iran, Maroc, Pakistan, Panama, Siria, Thailanda vor lua parte la prelegeri și lucrări practice care vor trata, în principal, știința conducerii, teoria probabilităților și statistica matematică, cercetări operaționale, utilizarea modelelor matematice în științele sociale și economice, tehnici de prognoză.

Recent s-a încheiat ediția 1980 a cursului postuniversitar internațional în specialitatea rafinarea petrolului și industria petrochimică, ce s-a desfășurat — tot sub auspiciile UNESCO — la Institutul de petrol și gaze din Ploiești. Acesta a reunit tinere cadre și cercetători din Afganistan, Egipt, Mexic, Pakistan, Sri Lanka, care timp de un an au studiat metodele moderne de cercetare și analiză folosite în industria petrochimică, aplicarea sistemelor matematice și ordinatoarelor în această ramură industrială, au desfășurat activități practice în laboratoare, rafinării și unități petroliere. În cei 12 ani de funcționare, acest curs s-a bucurat de participarea unor absolvenți ai învățământului tehnic superior din peste 40 de state ale lumii.

(Agerpres)

vremea

Timpul probabil pentru ziua de 6, 7 și 8 noiembrie. În țară : Vremea va fi în general închisă. Vor cădea ploi și burniță, iar în jumătatea de nord a țării și lapoviță și ninsoare. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 5 și plus 5 grade, izolat mai coborîte în estul Transilvaniei, iar cele maxime între minus 1 și plus 9 grade. Se va produce ceață, mai ales dimineața și seara. **În București :** Vremea va fi în general închisă. Vor cădea precipitații sub formă de ploaie și burniță. Vîntul va sufla în general slab. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 3 și plus 1 grad, iar cele maxime între plus 3 și plus 7 grade. Dimineața și seara se va produce ceață. **(Corneliu Pop,** meteorolog de serviciu).

Manifestare omagială Mihail Sadoveanu

Sub egida Academiei Republicii Socialiste România, Academiei de științe sociale și politice și Uniunii scriitorilor, a fost organizată, marți seara, la Ateneul Român din Capitală, o manifestare omagială dedicată scriitorului Mihail Sadoveanu, cu prilejul centenarului nașterii sale.

Au participat Suzana Gădea, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului Culturii și Educației Socialiste, Emilia Sonea, adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R., scriitori, alți oameni de cultură, un numeros public.

Despre personalitatea marelui clasic al literaturii române au vorbit : George Macovescu, președintele Uniunii scriitorilor, acad. Gheorghe Mihoc, președintele Academiei Republicii Socialiste România, Mihnea Gheorghiu, președintele Academiei de științe sociale și politice, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, directorul Institutului de istorie și teorie literară „George Călinescu". Profira Sadoveanu, membră a Uniunii scriitorilor, Ion Vlad, rector al Universității „Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca, prof. univ. Constantin Ciopraga, Mircea Tomuș, redactor-șef al revistei „Transilvania" din Sibiu, Fănuș Neagu, membru al Consiliului Uniunii scriitorilor, și prof. univ. Alexandru Balaci.

Vorbitorii au adus un cald omagiu marelui scriitor, al cărui nume este gravat cu slove de aur în panteonul culturii românești, subliniind că în scrierile lui Sadoveanu poporul nostru se oglindește și se recunoaște, marea și nepieritoarea lui operă constituindu-se într-o autentică sinteză a spiritualității românești ce-și are izvorul în identificarea autorului cu viața și năzuințele maselor populare, în prețuirea trecutului — pe care l-a evocat ca nimeni altul — în dragostea față de patrie și oamenii meleagurilor sale.

Cei care au luat cuvîntul au relevat, totodată, că opera sadoveniană îmbrățișează peste o jumătate de veac de acțiune angajată a marelui scriitor : el pledează fierbinte pentru țăranii răsculați, relatează cu adîncă patriotism sacrificiile ostașilor din primul război mondial, aderă cu nedezmințită convingere la idealurile democratice ale intelectualității antifasciste, salută victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944 și împărtășește înalte țeluri ale societății socialiste, afirmîndu-se ca un scriitor-cetățean care a înțeles și a servit cu dăruire idealurile de libertate, demnitate și independență ale poporului nostru.

Vorbitorii au subliniat că, după eliberarea țării, Mihail Sadoveanu, ce se bucura de un înalt prestigiu și de recunoașterea generală a valorii operei sale, și-a continuat activitatea de patriot și scriitor militant, participînd cu scrisul și fapta sa la realizarea politicii Partidului Comunist Român, integrîndu-se în lupta pentru construirea noii orînduiri socialiste în patria noastră și pentru triumful păcii în lume, împletind munca de creație literară cu aceea de activist pe tărîm politic și obștesc. În acest sens, s-a subliniat că Mihail Sadoveanu a fost deputat și vicepreședinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale. Totodată, el a ocupat funcția de președinte al Comitetului Național pentru Apărarea Păcii și a fost membru al Consiliului Mondial al Păcii, care l-a distins în 1950 cu Medalia de aur, iar în 1961 i s-a conferit Premiul internațional Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare". S-a relevat, de asemenea, că personalitatea și opera lui Mihail Sadoveanu au marcat cu strălucire progresul ideilor și instituțiilor noastre consacrate științei și culturii naționale : Academia Română, Uniunea scriitorilor — al cărei președinte a fost — presa, așezămintele culturale, organizații obștești.

În cuvîntările omagiale rostite s-a subliniat că celebritatea și monumentalitatea lui Sadoveanu s-au îmbogățit cu imensa prețuire de care marele scriitor român s-a bucurat și peste hotare, numeroasele versiuni străine ale cărților sale adăugind la valoarea universală a literaturii și culturii noastre încă un nume și o operă nepieritoare.

În încheierea manifestării omagiale, cei prezenți au urmărit fragmente din opera sadoveniană și creații originale închinate marelui scriitor, în lectura unor actori bucureșteni, precum și un recital susținut de corul „Madrigal" sub bagheta lui Marin Constantin.

(Agerpres)

Încheierea lucrărilor Comisiei mixte guvernamentale româno-japoneze

Marți după-amiază s-au încheiat la București lucrările celei de-a III-a sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale româno-japoneze, care a avut loc în perioada 3—4 noiembrie 1980.

Delegația română a fost condusă de Gheorghe Dolgu, adjunct al ministrului afacerilor externe al Republicii Socialiste România, iar delegația japoneză de Yasue Katori, adjunct al ministrului afacerilor externe al Japoniei.

La încheierea lucrărilor s-a adoptat un comunicat comun în care se menționează că, în timpul sesiunii, cele două delegații au prezentat situația economică din țările lor și au trecut în revistă realizările și problemele existente în relațiile economice și comerciale dintre țările lor, făcînd, de asemenea, un schimb de vederi cu privire la amplificarea și diversificarea pe viitor a relațiilor economice și comerciale, precum și la alte probleme bilaterale. Cele două delegații au constatat că există reale posibilități economice care nu sînt încă pe deplin folosite de cele două țări și au căzut de acord că trebuie făcute eforturi atît de partea română, cît și de partea japoneză pentru promovarea și diversificarea relațiilor economice bilaterale. În legătură cu aceasta s-a evidențiat importanța acțiunilor de cooperare industrială, inclusiv cooperarea în terțe țări.

S-a convenit ca cea de-a 4-a sesiune a Comisiei mixte să aibă loc la Tokio în 1981.

tv

PROGRAMUL 1

16.00 Telex
16.05 Teleșcoală
16.25 Curs de limba germană
16.45 La volan
17.00 Muzică și dans
17.25 Tragerea Pronoexpres
17.35 Forum cetățenesc
18.00 Itinerar suedez. Stockholm 1980
18.25 „Mult e dulce și frumoasă limoa ce-o vorbim"
18.50 100 de seri
19.00 Telejurnal
19.20 Actualitatea economică
19.40 Noi, femeile !
20.20 Telecinemateca. Ciclul : „Ecranizări după opere literare". „Ifigenia" Premieră TV. Producție a studiourilor grecești. Cu : Irene Papas, Costa Kazakos, Costa Karras, Tatiana Papamoskos. Muzica : Mikys Theodorakis. Scenariul și regia : Mikhael Cacoyannis
22.15 Telejurnal

PROGRAMUL 2

19.00 Telejurnal
19.20 Treptele afirmării
20.10 Studio T '80
20.25 Momente din istoria muzicii românești. Paul Constantinescu
21.15 Teleenciclopedia
22.00 Melodii românești de ieri și de azi
22.15 Telejurnal

CU PRILEJUL ANIVERSĂRII MARII REVOLUȚII SOCIALISTE DIN OCTOMBRIE

ADUNĂRI FESTIVE

Cu prilejul celei de-a 63-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, în municipiile Alexandria, Deva și Tulcea, precum și în comuna Cudalbi, județul Galați, au avut loc, marți, adunări festive, la care au participat reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, ai organizațiilor de masă și obștești, ai consiliilor locale A.R.L.U.S., numeroși oameni ai muncii, precum și reprezentanți ai Ambasadei Uniunii Sovietice la București.

Despre semnificația evenimentului aniversat au vorbit : la Casa de cultură din Alexandria, Ion Răducu, prim-secretar al Comitetului municipal Alexandria al P.C.R., președintele Consiliului popular municipal, și A.N. Șibanov, reprezentantul comercial al Ambasadei U.R.S.S. la București ; la Casa de cultură din Deva, Elena Rad secretar al Comitetului municipal Deva al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului popular municipal, și V. A. Demenciuk, consilier al Ambasadei U.R.S.S. la București ; la Casa de cultură din Tulcea, Octavian Chiță, prim-secretar al Comitetului municipal Tulcea al P.C.R., președintele Consiliului popular municipal, și M. S. Desiatov, consul general al U.R.S.S. la Constanța, iar la cooperativa agricolă de producție din comuna Cudalbi, județul Galați, Palade Drugan, președintele cooperativei, și F. P. Hriplivii, atașat cu problemele agricole al Ambasadei U.R.S.S. la București.

Subliniind importanța istorică a victoriei Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, vorbitorii au relevat succesele remarcabile dobîndite de popoarele Uniunii Sovietice în construcția comunismului, înfățișînd, totodată, marile realizări ale poporului român în edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate în România. Evocînd tradiționalele relații de prietenie, solidaritate și colaborare dintre P.C.R. și P.C.U.S., dintre România și U.R.S.S., dintre popoarele român și sovietic, vorbitorii au evidențiat importanța deosebită a întîlnirilor și convorbirilor dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul L. I. Brejnev, care au dat un nou și puternic avînt conlucrării pe multiple planuri, fapt care a condus la întărirea colaborării în domeniile politic, economic, tehnico-științific, cultural, în folosul celor două țări vecine și prietene, al cauzei generale a socialismului și comunismului, al progresului și păcii în lumea întreagă.

În încheierea adunărilor au fost prezentate bogate programe cultural-artistice.

(Agerpres)

„DECADA CARȚII" ȘI „ZILELE FILMULUI SOVIETIC"

Începînd de marți se desfășoară în țara noastră „Decada cărții sovietice", manifestare culturală organizată cu prilejul celei de-a 63-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. În acest cadru au fost inaugurate expoziții de carte la București, Craiova și Galați, care cuprind atît traduceri publicate de editurile românești, cît și un mare număr de cărți tipărite în U.R.S.S. Expozițiile ilustrează preocuparea editurilor din țara noastră de a face cunoscute, prin traduceri, valori ale literaturii social-politice, științifice, tehnice, beletristice, de artă din U.R.S.S.

Deschiderea festivă a manifestării a avut loc la librăria „Dacia" din Capitală. În expoziția inaugurată aici un loc de frunte ocupă operele complete ale lui V. I. Lenin, publicate de Editura politică, în 55 de volume, alte scrieri ale sale, în ediții separate, apărute în țara noastră. Sînt prezentate, de asemenea, traduceri din lucrări ale oamenilor de știință sovietici realizate în ultimii ani în România, volume de beletristică clasică și contemporană, în traducere, lucrări de artă. O pondere însemnată în cadrul expoziției ocupă volumele importate din U.R.S.S., în limba rusă și în limbi de circulație internațională, care oferă o imagine grăitoare asupra varietății tematice a producției editoriale sovietice. Schimbul reciproc de valori este înfățișat prin prezența în expoziție a unor traduceri din literatura română, tipărite de diverse case de editură sovietice.

La festivitatea inaugurală au rostit alocuțiuni Ion Găleteanu, secretar de stat la Consiliul Culturii și Educației Socialiste, și B. I. Minakov, ministru consilier al Ambasadei U.R.S.S. la București. Tradiționala manifestare de carte, s-a subliniat cu acest prilej, contribuie la mai buna cunoaștere a bogatei activități editoriale a Uniunii Sovietice, la strîngerea relațiilor de colaborare culturală româno-sovietice.

La deschidere au participat reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, Uniunii scriitorilor, ai Biroului Consiliului General A.R.L.U.S., I.R.R.C.S., directori de edituri, un numeros public.

Au fost, de asemenea, prezenți V. I. Drozdenko, ambasadorul Uniunii Sovietice la București, și membri ai ambasadei, precum și delegația Asociației de prietenie sovieto-română, condusă de L. N. Riamdin, adjunct al ministrului flotei fluviale din R.S.F.S. Rusă.

★

La cinematograful „Studio" din București au început marți seara „Zilele filmului sovietic", acțiune care se înscrie în cadrul manifestărilor prilejuite de cea de-a 63-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. În prima zi a fost prezentat lung-metrajul artistic „Moscova nu crede în lacrimi". Acestuia îi vor urma „Scurt popas", „Fiul cel mare", „În spatele ușii de sticlă", „Nepotul și bunica" și „Siberiada".

La spectacolul de gală au luat cuvîntul Constantin Pivniceru, director general adjunct al Centralei „Româniafilm", și Vsevolod V. Sanaev, artist al poporului, secretar al Uniunii cineaștilor din U.R.S.S.

Au participat Ion Găleteanu, secretar de stat la Consiliul Culturii și Educației Socialiste, reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, ai Biroului Consiliului General A.R.L.U.S., Uniunii cineaștilor, I.R.R.C.S., un numeros public.

Au fost prezenți V. I. Drozdenko, ambasadorul Uniunii Sovietice la București, și membri ai ambasadei, precum și delegația Asociației de prietenie sovieto-română, condusă de L. N. Riamdin, adjunct al ministrului flotei fluviale din R.S.F.S. Rusă.

Au luat parte, de asemenea, șefi de misiuni diplomatice acreditați în țara noastră și membri ai corpului diplomatic.

(Agerpres)

EXPOZIȚIE

Ieri, 4 noiembrie, la Vaslui, în cadrul manifestărilor organizate cu prilejul celei de-a 63-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, în prezența reprezentanților organelor locale de stat, ai Ambasadei Uniunii Sovietice la București, precum și a unui numeros public, Ministerul Turismului al Republicii Socialiste România, în colaborare cu Direcția generală de turism internațional de pe lîngă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S., a organizat, la cinematograful „Modern" din municipiul Vaslui, vernisarea expoziției „U.R.S.S. — țara turismului, țara prietenilor". După vernisajul expoziției — care va rămîne deschisă pînă la 15 noiembrie — a fost prezentată o gală de filme. **(Crăciun Lăluci).**

GARNET CULTURAL

MUREȘ ● În organizarea comitetului municipal de cultură și educație socialistă și a casei județene a corpului didactic, la Casa de cultură a sindicatelor din Tîrgu Mureș a avut loc o sesiune omagială dedicată centenarului nașterii lui Mihail Sadoveanu. Personalitatea marelui scriitor a fost omagiată de cercetători de la centrul de științe sociale și cadre didactice din învățămîntul liceal și superior. Cu acest prilej, actori ai Teatrului Național din localitate au susținut un recital de fragmente din opera sadoveniană. (Gheorghe Giurgiu).

BACĂU ● În cadrul manifestărilor culturale prilejuite de sărbătorirea centenarului marelui scriitor Mihail Sadoveanu, la bibliotecile orășenești și comunale au loc în aceste zile întîlniri cu cititorii, simpozioane, seri literare etc. La biblioteca județeană a fost organizat simpozionul „Mihail Sadoveanu — viața și opera sa", susținut de cadre universitare din Iași și Bacău, la care au luat parte un mare număr de oameni ai muncii din întreprinderile și instituțiile municipiului Bacău. (Gh. Baltă).

DOLJ ● În organizarea comitetului județean pentru cultură și educație socialistă, la Craiova s-au desfășurat manifestările prilejuite de sărbătorirea a 25 de ani de la înființarea cenaclului literar „Traian Demetrescu". Cu această ocazie au avut loc simpozioane, dezbateri, mese rotunde, precum și spectacole de muzică și poezie sub genericele „Cîntire patriei", „Sînt suflet din sufletul neamului meu", „Tinerețe, idealuri, împliniri". (Nicolae Petolescu).

BIHOR ● Sub genericul „Luna culturii cinematografice și educației patriotice", a debutat în Bihor o nouă ediție a amplei manifestări organizate de întreprinderea cinematografică județeană. În cursul întregii luni, în orașe și la sate vor fi proiectate cele mai valoroase creații ale cinematografiei românești ● La clubul complexului sanatorial al U.G.S.R. din stațiunea balneoclimaterică Felix a avut loc festivalul interjudețean al filmului de amatori. Au participat cinecluburi din județele Arad, Bihor, Caraș-Severin, Cluj, Hunedoara și Maramureș. (Alexandru Peti).

ALBA ● În orașul Zlatna s-a desfășurat o suită de manifestări cultural-educative reunite sub genericul „Memoria plaiurilorălătnene" ● Muzeul de istorie din Blaj și biblioteca documentară „Timotei Cipariu" au organizat un simpozion cu tema „Blajul — important focar de gîndire și cultură românească". ● În orașul Abrud a avut loc o sesiune de comunicări și referate cu tema „Abrudul de-a lungul mileniilor". Cu acest prilej s-a deschis expoziția „Munții Apuseni în literatură". (Ștefan Dinică).

IALOMIȚA ● Poeții Mircea Micu, Gheorghe Pituț, criticul Mihai Ungheanu, plasticianul Mihai Bandac și graficianul Mihai Circiog au avut întîlniri cu mecanizatorii și țăranii din Dor Mărunt și Smîrna. Seara, după încheierea lucrului, oaspeții Bărăganului ialomițean au fost invitați în gospodăriile unor cooperatori. (Mihai Vișoiu).

CRONICA LUNII OCTOMBRIE
internă și internațională

În climatul de intensă și rodnică activitate economică, politică, socială care a caracterizat luna octombrie, momente deosebite a marcat reunirea unor înalte foruri ale conducerii de partid și de stat — **plenara C.C. al P.C.R., ședințele Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ședința Consiliului de Stat, a Camerei legislative a consiliilor populare, sesiunea Marii Adunări Naționale,** care au adoptat hotărîri cu profunde semnificații pentru continua înaintare a țării pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

În centrul preocupărilor s-a aflat **definitivarea Planului național unic de dezvoltare economico-socială pe anul 1981,** plan care, după dezbaterea în cadrul plenarei C.C. al P.C.R., al Camerei legislative a consiliilor populare și al sesiunii Marii Adunări Naționale, a căpătat putere de lege. În **CUVÎNTAREA ROSTITĂ ÎN CADRUL PLENAREI C.C. AL P.C.R., SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI, TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU,** a sintetizat, cu excepționala capacitate de cunoaștere a realităților și de descifrare a cerințelor dezvoltării economico-sociale, ce-i este proprie, concluziile care se impun în momentul de față, cînd ne aflăm în pragul încheierii actualului cincinal și al trecerii la primul an al noului cincinal — 1981.

Tocmai în această perspectivă au fost jalonate orientările și sarcinile pentru primul an al noului cincinal — de la folosirea integrală a capacităților de producție, creșterea nivelului tehnic, dezvoltarea bazei proprii de materii prime și resurse energetice, promovarea unei politici ferme de gospodărire rațională a materiilor prime și mărirea gradului de valorificare a acestora, și pînă la introducerea unei ordini și discipline desăvîrșite în investiții, mai buna folosire a forței de muncă și îmbunătățirea activității de comerț exterior.

Avem zi de zi mărturii ale puternicului ecou pe care chemările secretarului general al partidului l-au trezit în conștiința oamenilor muncii de la orașe și sate, ale activității lor pline de dăruire pentru înfăptuirea politicii partidului. Noi și noi colective muncitorești, întregi ramuri de producție, precum și numeroase județe au raportat îndeplinirea înainte de termen a sarcinilor la producția industrială pe întregul cincinal. Într-un ritm intens s-au desfășurat și continuă să se desfășoare lucrările în agricultură, tot mai multe județe raportînd încheierea însămînțărilor de toamnă, precum și a acțiunilor de strîngere și depozitare a recoltei la toate culturile.

Este binecunoscut că, odată cu dezvoltarea forțelor de producție, partidul se preocupă continuu de perfecționarea relațiilor sociale, de adîncirea democrației și întărirea legalității, de aplicarea în toate sferele vieții sociale a principiilor și normelor eticii și echității socialiste. Această preocupare a fost din nou pusă în evidență de **ANSAMBLUL LEGILOR VOTATE DE MAREA ADUNARE NAȚIONALA** în sesiunea din luna octombrie. Astfel, prin **Legea pentru modificarea organizării și funcționării consiliilor populare** se urmărește să se asigure, odată cu sporirea rolului organelor locale ale puterii de stat în dezvoltarea județelor și localităților, o mai directă și mai responsabilă participare la luarea deciziilor și înfăptuirea lor a tuturor cetățenilor, întărirea controlului lor de masă asupra activității consiliilor, a deputaților. **Legea privind obligația cadrelor de conducere din activitatea economico-socială și a altor activiști de partid și de stat de a declara bunurile de valoare proprietate personală** este menită să întărească prestigiul și autoritatea celor investiți cu muncă de conducere, să asigure exercitarea controlului oamenilor muncii asupra activității acestora, prevenirea oricăror abuzuri, precum și înlăturarea oricăror suspiciuni în legătură cu dobîndirea de bunuri pe alte căi decît cele prevăzute de lege. Grija față de om, preocuparea de a asigura tuturor oamenilor muncii condiții tot mai bune de viață și de locuit au inspirat și modificările aduse **legilor privind administrarea fondului și dezvoltarea construcției de locuințe,** precum și prevederile **Legii cu privire la dezvoltarea industriei mici.**

Așa cum se știe, înainte de a fi adoptate, toate aceste legi au format obiectul unei ample dezbateri publice ; ele au fost îmbunătățite pe baza numeroaselor observații și propuneri formulate cu spirit de răspundere de cetățeni, spre a fi în consonanță deplină cu realitățile și necesitățile dezvoltării sociale. Am avut astfel o nouă și grăitoare dovadă a **democratismului real al societății noastre.**

Preocuparea constantă a conducerii partidului de a analiza la fața locului, împreună cu specialiști, cu oamenii muncii cum se înfăptuiesc diferitele hotărîri adoptate, cum sînt transpuse în viață orientările Congresului al XII-lea și-a găsit o pregnantă ilustrare în **VIZITELE DE LUCRU ALE TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN UNITĂȚI ALE AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE,** exemple vii ale stilului de muncă direct, eficient, ce-i este propriu. Consacrate fie examinării modului în care se aplică programul de modernizare a tractoarelor și altor mașini agricole, fie analizei stadiului de realizare a unor importante măsuri privind perfecționarea mecanizării lucrărilor agricole, dezvoltarea producției de zahăr, aceste vizite au urmărit de fapt același obiectiv major, și anume **impulsionarea progresului tehnic, dezvoltarea intensivă a producției în domenii economice de primă însemnătate și pe această bază mai buna aprovizionare a populației, ridicarea continuă a nivelului de trai.**

În pregătirile pentru noul cincinal, un moment important marchează **CONSFĂTUIREA DE LUCRU DE LA C.C. AL P.C.R. CU ACTIVUL DIN DOMENIUL GEOLOGIEI,** organizată din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu. În perspectiva obiectivului fundamental stabilit de Congresul al XII-lea privind realizarea pînă la sfîrșitul deceniului următor a independenței din punct de vedere al energiei și combustibilului, secretarul general al partidului a trasat direcțiile principale de acțiune pentru ca încă din 1981 să se obțină o îmbunătățire simțitoare a întregii activități din geologie, să se asigure într-o măsură cît mai mare din resursele interne energia și materiile prime necesare dezvoltării economiei.

Atenția acordată problemelor modernizării producției și-a aflat o vie ilustrare și în cadrul **DIALOGULUI PURTAT DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU CU CADRE DE CONDUCERE ȘI SPECIALIȘTI DIN ECONOMIE CU PRILEJUL INAUGURĂRII TÎRGULUI INTERNAȚIONAL BUCUREȘTI.**

Luna octombrie a mai înscris între manifestările ei importante **DESFĂȘURAREA, CU PARTICIPAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, A LUCRĂRILOR CONVOCĂRII-BILANȚ A ACTIVULUI ȘI CADRELOR DE BAZĂ ALE ARMATEI.** Aprecierile făcute cu acest prilej de comandantul suprem al forțelor noastre armate au proiectat o vie lumină asupra forței armate române care-și trage izvoarele din unitatea ei indisolubilă cu poporul, asupra progreselor realizate în pregătirea ei de luptă și politică. În același timp, au fost jalonate direcțiile de acțiune, modalitățile pentru ca noul an de pregătire de luptă și politică, noul cincinal să marcheze trecerea la o nouă calitate și în activitatea armatei, astfel încît, ca detașamentul înarmat al poporului, ea să fie întotdeauna în stare să dea o ripostă hotărîtă oricăror încercări — sub orice formă s-ar manifesta — de a afecta într-un fel sau altul cuceririle revoluționare, construcția socialismului, suveranitatea și independența patriei.

ÎNTÎLNIREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU CU ACTIVUL DE PARTID AL SCRIITORILOR a prilejuit o amplă analiză a modului cum se înfăptuiește politica partidului în acest domeniu important al culturii naționale, relevînd, odată cu diversele aspecte ale dezvoltării ascendente a literaturii, existența unor neajunsuri atît în orientarea creației literare, cît și în viața internă a Uniunii scriitorilor, în activitatea organismelor și forurilor care au sarcini în îndrumarea ei. Cerințele formulate de secretarul general al partidului sînt menite să determine și în acest domeniu realizarea unei noi calități, creșterea contribuției literaturii la ridicarea nivelului ideologic și cultural al maselor largi, la dezvoltarea conștiinței lor socialiste, a spiritului umanist ce caracterizează societatea noastră.

★

Pe planul vieții internaționale, retrospectiva acestei perioade evidențiază bogăția și varietatea evenimentelor, care pun, încă o dată, în lumină puternica confruntare dintre vechea politică imperialistă, de forță și dictat, de dominație asupra altor popoare, pe de o parte, și pe de altă parte, forțele care acționează pentru oprirea agravării climatului mondial, pentru reafirmarea și continuarea politicii de destindere, pentru promovarea unor relații noi, de egalitate și respect între toate națiunile. În aceste condiții, s-a reliefat și mai elocvent activitatea tenace, stăruitoare desfășurată de partidul și statul nostru pentru a-și spori contribuția la soluționarea pe cale pașnică a problemelor stringente ale zilelor noastre, la afirmarea cauzei progresului și păcii.

Cu neabătută consecvență a acționat România și în acest răstimp pentru **DEZVOLTAREA RELAȚIILOR DE PRIETENIE, COLABORARE ȘI SOLIDARITATE CU TOATE ȚĂRILE SOCIALISTE.** În acest sens, noul dialog româno-bulgar la nivelul cel mai înalt, desfășurat în țara noastră, continuînd seria întîlnirilor prietenești, devenite tradiționale, dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Todor Jivkov, s-a soldat cu stabilirea unui ansamblu de măsuri de natură să ridice pe o treaptă superioară colaborarea economică, tehnico-științifică și culturală, reciproc avantajoasă, în interesul ambelor popoare, al dezvoltării operei de construcție socialistă în țările noastre.

Pe aceeași linie, a extinderii și adîncirii legăturilor de prietenie cu țările alături de care edificăm noua orînduire, convorbirile la nivel înalt prilejuite de vizita în R.S.F. Iugoslavia a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, punînd în evidență continuitatea și trăinicia relațiilor româno-iugoslave, s-au încheiat prin adoptarea unor hotărîri și documente de mare însemnătate, care au jalonat direcții de amplă perspectivă dezvoltării pe mai departe a colaborării multilaterale, lărgirii și perfecționării cooperării industriale și tehnice, precum și în alte domenii, corespunzător aspirațiilor și intereselor celor două popoare.

În același timp, dezvoltarea ascendentă a relațiilor de conlucrare rodnică, multilaterală dintre România și R.P.D. Coreeană a fost subliniată prin schimbul de mesaje dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Kim Ir Sen, cu ocazia primirii, la Phenian, a primului ministru al guvernului român — tot așa după cum prezența la București a vicepreședintelui Consiliului de Miniștri al R.P. Ungare și a ministrului industriei de automobile al U.R.S.S. a permis profilarea unor noi acțiuni de cooperare reciproc avantajoasă.

Convorbirile prilejuite de primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a unor oaspeți de seamă de peste hotare — între care președintele Adunării Naționale, trimis special al președintelui Republicii Irak, delegațiile parlamentare din Danemarca și Thailanda, secretarul general al organizației palestiniene Al-Saika, delegația Partidului Noua Democrație din Grecia, reprezentanți ai unor partide și organizații politice și obștești din Norvegia, India, Anglia, Statele Unite — toate sînt o grăitoare mărturie a preocupării României socialiste pentru **INTENSIFICAREA CONLUCRĂRII CU ȚĂRILE ÎN CURS DE DEZVOLTARE, CU ȚĂRILE CAPITALISTE DEZVOLTATE, CU FORȚELE DEMOCRATICE ȘI PROGRESISTE DE PRETUTINDENI.**

În acest răstimp au continuat să se desfășoare lucrările **ÎNTÎLNIRII PREGĂTITOARE A REUNIUNII GENERAL-EUROPENE DE LA MADRID.** Din păcate, după opt săptămîni, aceste lucrări s-au cantonat în dezbateri sterile, fără a înregistra vreun progres substanțial în direcția elaborării ordinii de zi și a stabilirii duratei reuniunii. În situația de impas la care s-a ajuns și ținîndu-se seama de speranțele pe care popoarele europene le-au investit în viitoarea reuniune, se impune, cu atît mai mult, intensificarea eforturilor pentru finalizarea lucrărilor pregătitoare, pentru a se crea un cadru corespunzător abordării constructive a problemelor edificării unei reale securități, în primul rînd prin adoptarea unor măsuri eficiente de dezangajare militară și dezarmare.

Marcată pe toate meridianele globului, **„SĂPTĂMÎNA MONDIALĂ A DEZARMĂRII"** a constituit un nou prilej de alertare a opiniei publice mondiale asupra uriașelor primejdii generate de amplificarea cursei înarmărilor, care, înghițind anul acesta suma astronomică de 500 de miliarde de dolari, își continuă spirala vertiginoasă. Prin acțiuni din cele mai variate, poporul român, alături de celelalte popoare ale lumii, și-a reafirmat și cu acest prilej atașamentul față de obiectivul dezarmării, obiectiv programatic esențial al politicii externe a României socialiste.

Primejdiile cursei înarmărilor cresc cu atît mai mult cu cît în lume continuă să persiste și chiar să se agraveze un șir de focare de incordare și război. Astfel, **CONFLICTUL MILITAR DINTRE IRAK ȘI IRAN** a continuat să provoace mari distrugeri materiale și pierderi de vieți omenești ambelor țări și popoare, comportînd, totodată, grave pericole pentru întreaga viață internațională. Așa cum a subliniat șeful statului român, țara noastră, care întreține relații bune atît cu Irakul, cît și cu Iranul, se pronunță ferm pentru încetarea ostilităților și acțiunilor militare, pentru începerea negocierilor și soluționarea pe calea tratativelor a tuturor problemelor litigioase, pentru restabilirea colaborării și prieteniei dintre popoarele irakian și iranian, ceea ce ar corespunde în cel mai înalt grad intereselor lor, ca și cerințelor consolidării păcii

Scînteia VIAȚA INTERNAȚIONALĂ Scînteia

Interviul acordat de tovarășul Nicolae Ceaușescu

(Urmare din pag. I)

ÎNTREBARE : *România este una din țările care tind la un nivel de dezvoltare material pe care îl au țările avansate ale lumii. Economia mondială traversează în zilele noastre o criză economică gravă. Cum face România față greutăților pe care criza economică mondială le comportă ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România acționează pentru o dezvoltare economico-socială multilaterală, pentru creșterea susținută a forțelor de producție și crearea unei economii socialiste avansate. Trebuie să vă spun că, pe această cale, am obținut rezultate însemnate. M-am referit recent — la plenara Comitetului Central al partidului — la unele din aceste realizări. Însuși faptul că ritmul de dezvoltare a industriei a fost în cincinalul pe care îl încheiem la sfîrșitul acestui an de 10 la sută anual, iar retribuția reală a oamenilor muncii a crescut în această perioadă cu 30 la sută demonstrează succesele obținute în realizarea acestui obiectiv.

Este însă cu totul adevărat că situația economiei mondiale, criza economică și, îndeosebi, creșterea puternică a prețurilor la petrol au creat greutăți dezvoltării tuturor statelor și, desigur, aceasta s-a reflectat, într-o anumită măsură, și asupra României. Fără asemenea influențe am fi putut obține rezultate mai bune. Ținînd seama de actuala situație economică pe plan internațional, de perspectivele prelungirii crizei și — după unii economiști — chiar ale accentuării ei, România pune un mai mare accent pe folosirea, în primul rînd, a forțelor proprii, iar pe de altă parte, își intensifică activitatea de dezvoltare a colaborării cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, precum și cu țările capitaliste dezvoltate. Noi considerăm că tocmai în împrejurările crizei se impune nu o restringere a relațiilor de colaborare economică, ci, dimpotrivă, intensificarea colaborării economice, a cooperării în producție — ca singura cale pe care trebuie mers pentru a putea depăși mai rapid criza economică, pentru a asigura reluarea activității economice generale și dezvoltarea corespunzătoare a fiecărui popor.

În acest cadru trebuie să menționez că tocmai în împrejurările actuale se impune să se facă mai mult pentru sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare, pentru realizarea noii ordini economice internaționale, care ar exercita o influență puternică atît pentru progresul țărilor rămase în urmă, cît și pentru dezvoltarea întregii economii mondiale.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, care este, după părerea dumneavoastră, situația din Polonia, care, în ultimele zile, s-a deteriorat ?*

RĂSPUNS : Consider că problemele existente în Polonia trebuie soluționate de către poporul polonez, de forțele politice poloneze — desigur, am în vedere, în primul rînd, Partidul Muncitoresc Unit Polonez, guvernul polonez — fără nici un amestec din afară. Consider că Polonia dispune de forțele necesare pentru a depăși greutățile existente, pentru a-și asigura dezvoltarea socialistă și, totodată, pentru a putea să-și îndeplinească rolul important în Europa și în întreaga lume, în politica de pace, de destindere, de independență națională.

ÎNTREBARE : *Țara dumneavoastră a acționat consecvent pentru înfăptuirea securității europene. Ce speranțe aveți, domnule președinte, în legătură cu continuarea procesului inceput la Helsinki ? Ce șanse acordați actualei reuniuni de la Madrid ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România s-a pronunțat și a acționat pentru succesul Conferinței de la Helsinki, pentru înfăptuirea securității și cooperării în Europa, bazate pe egalitate, pe respect și încredere între națiunile continentului nostru.

Situația din Europa este destul de îngrijorătoare ; pe continent s-au acumulat cantități uriașe de armamente. De aceea trebuie să facem totul pentru a se da un nou imbold înfăptuirii documentelor de la Helsinki. Considerăm că reuniunea de la Madrid va trebui să ducă la intensificarea colaborării și cooperării între țările europene, în toate domeniile, să pună bazele unei conferințe de dezangajare și dezarmare militară în Europa, să asigure continuitatea acestei conferințe — ceea ce va da posibilitatea intensificării procesului de colaborare, de întărire a încrederii între țările europene. După părerea mea, cu toate greutățile existente în momentul de față, dacă toate statele vor acționa cu întreaga răspundere față de propriile popoare și față de cauza destinderii și păcii, putem aștepta de la reuniunea de la Madrid hotărîri pozitive, care să impulsioneze destinderea și procesul de pace. Noi avem încredere că vor triumfa rațiunea, răspunderea față de cauza păcii și progresului.

ÎNTREBARE : *Ce părere aveți despre depozitarea prealabilă de arme și în special a rachetelor nucleare în unele țări europene ?*

RĂSPUNS : Am menționat mai înainte că situația din Europa este gravă datorită acumulării unor uriașe mijloace militare și, în acest cadru, inclusiv a armamentelor nucleare. Amplasarea și dezvoltarea de noi rachete nucleare în Europa vor duce și mai mult la mărirea pericolului de război nuclear, la creșterea gradului de insecuritate pentru popoarele europene. De aceea, noi salutăm hotărîrea de a se începe tratativele dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite în legătură cu noile rachete. Considerăm că toate statele europene trebuie să se ridice cu hotărîre împotriva noilor rachete nucleare, să acționeze mai ferm pentru trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară. Trebuie să fim pe deplin conștienți că atît stocurile de armamente nucleare existente, cît și rachetele ce se intenționează să fie amplasate sau dezvoltate vor lovi în primul rînd țările continentului nostru. Practic, nici un stat european nu va rămîne în afara razei lor de acțiune. De aceea lupta împotriva amplasării și dezvoltării de noi rachete are o importanță vitală pentru toate popoarele europene, pentru însăși existența lor.

ÎNTREBARE : *Vorbind despre amplasarea de noi arme nucleare, după cum este cunoscut, guvernul norvegian a decis să amplaseze noi arme americane, ceea ce va lărgi pericolul nuclear în zona polară. Ce intenționați să spuneți guvernului norvegian în legătură cu această problemă ?*

RĂSPUNS : Nu vreau să anticipez discuțiile pe care le voi avea în Norvegia. Dar este evident că orice amplasare de noi armamente nu face decît să contribuie la înrăutățirea situației. Calea spre destindere, spre pace este nu calea înarmărilor, ci a dezarmării.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, în curînd veți pleca în vizită în Scandinavia. Ce rol considerați că poate avea Suedia pentru sporirea posibilităților de evoluție a Europei pe cale pașnică ?*

RĂSPUNS : Aștept cu multă plăcere vizita în țările scandinave și, în acest cadru, vizita în Suedia, unde dealtfel începe vizita mea în aceste țări. Dorim ca în cadrul acestei vizite, al convorbirilor pe care le vom avea și al înțelegerilor la care vom ajunge să intensificăm relațiile dintre România și Suedia, precum și cu celelalte țări. În această privință, considerăm că există încă multe posibilități de extindere a cooperării dintre țările noastre, atît pe plan bilateral, cît și pe terțe piețe.

În același timp, vom aborda, fără îndoială, și probleme internaționale — ale securității europene, dezarmării, noii ordini economice internaționale — ținînd seama de faptul că țările noastre sînt preocupate de soluționarea acestora într-un mod democratic.

Aș menționa faptul că și pînă acum între România și Suedia a existat o colaborare bună în multe probleme internaționale — și am convingerea că vom ajunge la înțelegeri corespunzătoare privind intensificarea colaborării noastre pe plan internațional pentru asigurarea securității europene, pentru a contribui mai activ la soluționarea problemelor complexe ale lumii de astăzi. Cred că Suedia poate avea un rol și mai important, și mai activ. Dealtfel, în contextul actualei situații internaționale, noi acordăm un rol important țărilor mici și mijlocii, care pot și trebuie să aibă un rol mai mare în viața internațională, pot să-și spună mai răspicat cuvîntul și să participe mai activ la soluționarea problemelor complexe. Consider deci că, în cadrul vizitei, vom ajunge la intensificarea colaborării noastre și în ce privește sporirea contribuției României și Suediei la politica de destindere, de independență și pace.

ÎNTREBARE : *În încheiere, domnule președinte, v-aș întreba dacă există probleme speciale sau concrete pe care ați dori să le soluționați în contextul acestei vizite în Suedia. Sau dacă sînt anumite lucruri pe care ați dori să le subliniați în mod deosebit ?*

RĂSPUNS : Nu doresc, în nici un fel, să anticipez în legătură cu convorbirile pe care le vom avea în Suedia. Dorim să găsim noi căi de colaborare și cooperare în producție, de întărire a conlucrării pe plan internațional.

Aș dori să folosesc acest prilej pentru a adresa cititorilor ziarului dumneavoastră și tuturor locuitorilor Suediei, întregului popor suedez cele mai bune urări de prosperitate, bunăstare și pace !

„Sînt necesare eforturi susținute pentru pregătirea Anului internațional al tineretului"

Proiect de rezoluție prezentat de delegația română în Comitetul numărul 3 al Adunării Generale a O.N.U.

NAȚIUNILE UNITE 4 (Agerpres). — Comitetul numărul 3 al Adunării Generale a O.N.U., în atribuțiile căruia intră examinarea ansamblului problematicii sociale, umanitare și culturale aflate în atenția forului plenar al Națiunilor Unite, dezbate, în prezent, punctul privind Anul internațional al tineretului, înscris pe ordinea de zi la inițiativa țării noastre. **Delegația română în comitet a prezentat un proiect de rezoluție intitulat „Anul internațional al tineretului — participare, dezvoltare, pace", document la care s-au asociat în calitate de coautoare alte 64 de delegații din toate grupurile geografice.**

Proiectul de rezoluție subliniază însemnătatea deosebită a participării directe a tineretului la modelarea viitorului lumii și reliefează necesitatea canalizării energiei, entuziasmului, capacității sale creatoare în direcția consolidării națiunilor, a luptei pentru autodeterminare și independență națională, împotriva dominației și ocupației străine, pentru progresul economic și social-cultural al popoarelor, în scopul instaurării unei noi ordini internaționale, al menținerii păcii mondiale și al promovării cooperării și înțelegerii între state.

După cum se știe, la inițiativa României, Adunarea Generală a O.N.U. a decis să desemneze anul 1985 ca An internațional al tineretului, a cărui pregătire și sărbătorire se vor desfășura sub semnificativa și generoasa deviză „Participare, dezvoltare, pace".

În proiectul de rezoluție amintit se exprimă convingerea că acest eveniment va contribui la mobilizarea eforturilor la nivel local, național, regional și internațional, astfel încît tinerii să poată beneficia de condiții mai bune în materie de învățămînt și pe plan profesional. Pregătirea marcării Anului internațional al tineretului este încredințată unui Comitet consultativ compus din 23 de state, printre care și România, organ căruia îi revine sarcina de a elabora un program concret de măsuri și activități ce urmează să fie întreprinse înainte și în timpul Anului internațional al tineretului. **Toate statele, instituțiile specializate, precum și organizațiile de tineret, sînt chemate — prin rezoluția propusă de țara noastră — să depună maximum de eforturi pentru pregătirea și marcarea Anului internațional al tineretului, luînd, în acest scop, măsuri specifice, conforme cu experiența, condițiile și prioritățile lor.**

Dezbaterile pe marginea punctului românesc dovedesc actualitatea și valoarea concepției țării noastre privind rolul tinerei generații în lumea contemporană și în modelarea viitorului, pentru ca societatea de mîine să fie, prin structurile și finalitățile sale, pe măsura năzuințelor legitime ale tuturor popoarelor.

ORIENTUL MIJLOCIU

NAȚIUNILE UNITE 4 (Agerpres). — Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat mai multe rezoluții în probleme ale Orientului Mijlociu. Una dintre ele se referă la prelungirea mandatului Agenției Națiunilor Unite de ajutorare și lucrări pentru refugiații palestinieni din Orientul Mijlociu (U.N.R.W.A.), pînă la 30 iunie 1984. O altă rezoluție apelează la statele membre ale O.N.U. să sporească asistența acordată refugiaților palestinieni.

De asemenea, prin alte două rezoluții, Israelului i se cere să permită reintoarcerea persoanelor dislocate de războiul din 1967 și să înceteze operațiunile de mutare a refugiaților palestinieni dintr-un loc în altul și de distrugere a așezărilor lor.

AMMAN

CONVORBIRI ROMÂNO-IORDANIENE

AMMAN 4 (Agerpres). — La Amman a avut loc un schimb de mesaje între președintele Nicolae Ceaușescu și regele Hussein al Iordaniei cu ocazia primirii de către aceștia sa regală prințul moștenitor Hassan a lui Ion Stănescu, ministru secretar de stat la Ministerul Construcțiilor Industriale și președintele părții române în Comisia mixtă guvernamentală româno-iordaniană de cooperare economică și tehnică.

În timpul convorbirilor care au avut loc cu prilejul întrevederii, consacrate cu precădere identificării de noi posibilități de cooperare în domeniul economic și tehnico-științific, prințul moștenitor Hassan a apreciat ca foarte bune și în continuă ascendență relațiile româno-iordaniene, subliniind contribuția hotărîtoare la extinderea și diversificarea lor a întîlnirilor dintre președintele Nicolae Ceaușescu și regele Hussein, a relațiilor cordiale existente între cei doi șefi de state.

BELGRAD

Reuniunea „Comitetului țărilor nealiniate"

A fost examinată problema unei soluționări politice a conflictului dintre Irak și Iran

BELGRAD 4 (Agerpres). — La Belgrad s-au încheiat marți lucrările reuniunii „Comitetului țărilor nealiniate", la nivel ministerial. Au participat reprezentanți ai Cubei, Indiei, Iugoslaviei, Pakistanului, Zambiei și Organizației pentru Eliberarea Palestinei (O.E.P.). Într-un comunicat transmis de agenția Taniug se arată, printre altele, că „ministrii de externe au procedat la un schimb de păreri cu privire la situația dintre Iran și Irak și au examinat problema contribuției pe care mișcarea de nealiniere o poate aduce la soluționarea politică, pașnică, echitabilă și onorabilă a conflictului dintre cele două țări nealiniate". În acest scop, ministrii sînt gata să întreprindă vizite la Bagdad și Teheran, la invitația guvernelor respective și să sprijine orice acțiune de natură să ducă la o asemenea reglementare. Ei au hotărît să se întîlnească din nou la Delhi, la o dată ce va fi stabilită prin consultări reciproce.

„CIPRUL AR PUTEA DEVENI O PUNTE A PĂCII"

Declarațiile președintelui Spiros Kyprianou

NICOSIA 4 (Agerpres). — Ciprul ar putea deveni o „punte a păcii" în regiunea orientală a Mării Mediterane, a declarat președintele Ciprului, Spyros Kyprianou, referindu-se la actualele convorbiri intercomunitare cipriote. El a menționat însă că trebuie depuse toate eforturile pentru a se înregistra progrese și a se ajunge la rezultate acceptabile pentru ambele părți.

BONN

Prima ședință a noului Bundestag vest-german

BONN 4 (Agerpres). — Noul Bundestag vest-german, ales prin scrutinul parlamentar de la 5 octombrie, s-a întrunit marți, în ședință constitutivă, anunță agenția D.P.A. La ședință a participat șeful statului, Karl Carstens.

Deputații l-au reales în funcția de președinte al Bundestagului pe Richard Stuecklen (Uniunea Creștin Socială).

Agenția D.P.A. precizează că partidele coaliției guvernamentale — P.S.D. și P.L.D. — au propus pe președintelui R.F.G. să desemneze pe Helmut Schmidt pentru a fi reales în funcția de cancelar federal al R.F. Germania. Potrivit Constituției, Bundestagul îl alege pe șeful guvernului la propunerea președintelui federal al R.F.G.

Evoluția economiei cehoslovace în primele trei trimestre ale anului

PRAGA 4 (Agerpres). — Industria Cehoslovaciei și-a depășit sarcinile de plan pe primele trei trimestre ale anului, cu excepția livrărilor pentru rețeaua comercială cu amănuntul — scrie agenția C.T.K. Volumul producției industriale a crescut cu 3,6 la sută, ritmul anual mediu de creștere, stabilit de plan, fiind de 3,5 la sută.

Lucrătorii de la sate — continuă agenția — au încheiat recoltatul cerealelor : strîngerea sfeclei de zahăr și a cartofilor se desfășoară cu întîrziere. Sectorul zootehnic își îndeplinește planul de achiziții la toate produsele de bază.

Agenția cehoslovacă menționează apoi că întreprinderile de construcții nu îndeplinesc planul, rămînînd în urmă în special în domeniul construcțiilor de locuințe. Planul anual de construcții capitale a fost îndeplinit pînă la sfîrșitul lunii septembrie în proporție de 65,9 la sută.

În ce privește comerțul exterior, se semnalează creșterea exporturilor în comparație cu perioada corespunzătoare a anului trecut.

AGENȚIILE DE PRESĂ — pe scurt

INCEPEREA SCRUTINULUI PREZIDENȚIAL ÎN S.U.A. În S.U.A. au început ieri alegerile pentru desemnarea președintelui și vicepreședintelui Statelor Unite pentru următorii patru ani, a membrilor Camerei Reprezentanților, a unei treimi din membrii Senatului, a 13 din cei 50 de guvernatori, precum și a membrilor forurilor legislative ale statelor americane. Principalii candidați pentru postul de președinte au fost actualul președinte, Jimmy Carter, din partea Partidului Democrat, și fostul guvernator al Californiei, Ronald Reagan, din partea republicanilor. Următoarele 24 de ore de la încheierea urnelor vor permite cunoașterea cîștigătorului alegerilor prezidențiale din S.U.A.

CONVORBIRI ELENO-ITALIENE. Ministrul de externe al Italiei, Emilio Colombo, care a efectuat luni o vizită oficială la Atena, a fost primit de președintele Republicii Elene, Constantin Karamanlis, de primul ministru, Gheorghios Rallis, și a avut convorbiri cu omologul său, Constantin Mitsotakis. Un purtător de cuvînt al guvernului grec a precizat că au fost examinate probleme privind relațiile bilaterale, intrarea Greciei în Piața comună, la 1 ianuarie 1981, precum și aspecte ale situației internaționale.

GRUPUL PARLAMENTAR AL PARTIDULUI LABURIST DIN MAREA BRITANIE s-a întrunit marți la Londra pentru a alege liderul acestei formațiuni politice, în urma demisiei lui James Callaghan. Nici unul dintre cei patru candidați nu a întrunit din primul tur de scrutin majoritatea absolută necesară. Următorul tur de scrutin este programat pentru data de 10 noiembrie.

CONFERINȚĂ ÎN PROBLEMELE SPAȚIULUI COSMIC. Adunarea Generală a O.N.U. a aprobat propunerea guvernului austriac cu cea de-a II-a Conferință O.N.U. pentru cercetarea și folosirea spațiului cosmic în scopuri pașnice să aibă loc la Viena, între 9—21 august 1982.

ZIARUL „TIMES" ÎN IMPAS. Guvernul britanic nu intenționează să acorde sprijin financiar ziarului „Times", a făcut cunoscut premierul britanic, Margaret Thatcher, răspunzînd unui deputat laburist care sugerase finanțarea cunoscutului ziar, aidoma unui serviciu public. Ridicarea acestei probleme a fost generată de anunțarea de către grupul de presă Thomson, ce are în proprietate publicațiile „Times" și „Sunday Times", a intenției de a sista apariția lor în martie 1981, dacă nu se vor găsi amatori să le achiziționeze.

ATENTAT TERORIST. Într-un local public din orașul spaniol Zarauz a fost comis luni seara un atentat terorist soldat cu patru morți și șase răniți, transmite agenția U.P.I.

GREVĂ LA MONTREAL. Transportul urban în unul dintre cele mai mari orașe ale Canadei, Montreal, a fost întrerupt, luni, ca urmare a grevei conducătorilor de autobuze și a personalului de la metroul urban. Acțiunea revendicativă a fost organizată pentru obținerea unor îmbunătățiri ale condițiilor de muncă și majorarea salariilor, ținînd seama de scumpirea costului vieții.

CAPRICIILE VREMII. Iarna timpurie se face resimțită în mai multe țări europene, printre care și în Grecia. Căderile abundente de zăpadă din nord au constrîns haitele de lupi și urși să iasă din bîrlogul lor în căutare de hrană. Prezența lor a fost semnalată în împrejurimile mai multor sate izolate din munții Pindului. Circulația în zona turistică Ianina a fost perturbată din cauza unor ploi puternice.

„În Suedia, vizita președintelui Nicolae Ceaușescu este așteptată cu viu interes și satisfacție deosebită"

Puțin înainte de vizita oficială în Suedia a președintelui Nicolae Ceaușescu — prima vizită pe care o face în această țară un șef de stat român — evenimentul se află în atenția opiniei publice suedeze, este așteptat și comentat cu un vădit interes. Iată frînturi de discuții pe care le-am purtat, ca ziariști, cu personalități politice, cu oameni de afaceri, cu simpli cetățeni în zilele premergătoare vizitei.

STEFFAN BURENSTAM LINDER, ministru al comerțului : *„Aștept cu plăcere vizita președintelui Ceaușescu în Suedia, pentru că ea reprezintă un eveniment important pentru noi. Pentru mine, personal, este un mare privilegiu acela de a-l însoți aici permanent ca reprezentant al guvernului țării noastre". Vorbindu-ne apoi despre situația comerțului suedez, cu implicațiile sale în actuala conjunctură economică internațională, domnul Steffan Burenstam Linder ne-a spus : „Credem într-un comerț liber cu toate țările. În schimburile comerciale dintre Suedia și România s-a înregistrat în ultimii ani o sporire rapidă, în ambele sensuri. Sigur, cifrele absolute sînt încă sub posibilități. Și din acest punct de vedere e foarte importantă vizita pe care o va face în Suedia președintele Nicolae Ceaușescu. Există domenii concrete în care relațiile economice dintre Suedia și România se pot dezvolta. De exemplu, industria suedeză se caracterizează printr-un profil care interesează politica de investiții. Aceasta înseamnă că, datorită planurilor României pentru dezvoltarea industrială, există largi posibilități de colaborare. În această privință există, de ambele părți, demersuri și propuneri concrete, care sperăm să se materializeze în decursul acestei vizite. Dincolo de acest fapt, vizita înaltului oaspete român este un foarte bun prilej de cunoaștere și apropiere între cele două popoare".*

Și alte personalități din sfera vieții economice a Suediei ne-au vorbit cu respect și căldură despre apropiatul eveniment. La Federația industriilor, domnul LARS NABSETH, director, *ne-a declarat : „Ne interesează foarte mult dezvoltarea relațiilor economice cu țara dumneavoastră. Nu îndrăznesc să mă exprim în numele altora, dar cred că sînt în Suedia multe firme care vor să stabilească asemenea relații sau vor să și le dezvolte".*

După o foarte agreabilă discuție și care a durat mult peste timpul planificat, le-am pus doamnei BIRGITTA SANDSTRÖM-ERIKSSON *și domnului* BJÖRN TARRAS-WAHLBERG, *de la Confederația patronilor din Suedia, o întrebare ce părea să-i fi luat puțin prin surprindere :*

— Ce știți, pe scurt, despre România ?

— În primul rînd Ceaușescu — a răspuns doamna Sandström-Eriksson.

— Evident, știm mai multe lucruri despre România. Dar și mai multe vom ști după vizita pe care o va face în Suedia președintele României, domnul Nicolae Ceaușescu — a răspuns, la rîndul său, domnul Tarras-Wahlberg, după care a continuat : „Trebuie să vă spun că în Suedia este așteptată cu nerăbdare această vizită".

Din sfera intereselor economice să trecem la un alt domeniu, din a cărui arie am notat opinii extrem de interesante : colaborarea în domeniul politicii externe. Iată, în această privință, opinia domnului OLA ULLSTEN, *ministrul afacerilor externe al Suediei : „Apreciez ideea independenței care caracterizează politica externă a României. Este foarte important ca fiecare țară să vrea și să poată să ducă politica externă pe care o dorește. Aceasta se referă și la modul în care se înfăptuiește în România politica internă, care se încorporează în principiul suveranității naționale. Prin aceasta vreau să subliniez că România joacă un rol constructiv important în viața internațională. Sigur, există spațiu pentru o dezvoltare a cooperării dintre țările noastre pe plan internațional. Cred că în principal există posibilități de cooperare în problema dezarmării și, în mod special, în problemele securității europene, deci și în cadrul reuniunii de la Madrid. Aceasta întrucît ambele țări sînt foarte interesate în înfăptuirea dezarmării. Din acest punct de vedere este foarte importantă poziția domnului președinte Ceaușescu. Aștept cu interes convorbirile pe care le vom purta cu dînsul în timpul vizitei. Cu atît mai mult cu cît va veni în Suedia în preajma deschiderii reuniunii de la Madrid".*

O zi întreagă ne-a fost rezervată pentru convorbiri cu persoane purtînd diverse responsabilități în Ministerul de Externe al Suediei. A fost un foarte bun prilej pentru a face constatarea că politica externă a României este aici bine cunoscută, că întrunește aprecieri profunde și că este pusă în directă legătură cu personalitatea proeminentă a președintelui Nicolae Ceaușescu. Așa, de exemplu, domnul JAN LUNDVIK, *ministru consilier pentru probleme privind Conferința pentru securitate și cooperare în Europa, după ce ne-a expus punctele de vedere suedeze în problemele securității europene, ne-a spus următoarele : „...De aici decurge foarte normal că avem un contact foarte apropiat cu România. Din multe puncte de vedere, interesele Suediei și ale României coincid. Aș îndrăzni să spun că dificultățile care s-au ivit la lucrările pregătitoare ale reuniunii de la Madrid n-ar fi existat dacă mersul lucrărilor ar fi depins numai de țările noastre, de Suedia și România. De la sine înțeles că vizita pe care o face președintele Nicolae Ceaușescu în țara noastră este cel mai important eveniment în relațiile dintre Suedia și România în perioada de după război. Domnul președinte Ceaușescu a conceput o politică externă care trezește un mare interes în lume".*

Să adăugăm la toate acestea atenția pe care presa suedeză o manifestă față de România și față de personalitatea președintelui Nicolae Ceaușescu, definind vizita sa în Suedia ca pe un eveniment important, toate acestea definind atmosfera de vădit interes — semne evidente că vizita înalților oaspeți români reprezintă, într-adevăr, un eveniment remarcabil.

Mihai CARANFIL
Stockholm

Autoritățile de la Seul persistă în încercările de lichidare a liderilor opoziției

SEUL 4 (Agerpres). — La Seul s-a consumat marți un nou episod din farsa tragică a condamnării unor reprezentanți de frunte ai opoziției liberal-democrate. După cum transmit agențiile internaționale de presă, comandantul legii marțiale și șef al Marelui Stat Major al armatei regimului de la Seul, Lee Hui Sung, a confirmat pedeapsa capitală pronunțată de Curtea militară de apel împotriva lui Kim Dae Jung. De asemenea, au fost confirmate sentințele de condamnare la închisoare pe termene variind între 2 și 20 de ani pentru alți 16 coacuzați.

Confirmarea sentinței de către comandantul legii marțiale dovedește că autoritățile de la Seul vor să lichideze fizic pe cei învinuiți, fără dovezi reale că au încercat să răstoarne guvernul de dictatură.

După cum relevă agențiile de presă, democrații sud-coreeni mai pot face apel la Curtea supremă civilă într-un interval de șapte zile și în ultimă instanță la „președintele" sud-coreean pentru schimbarea sentinței.

Dificultăți economice în țările occidentale

● **LONDRA.** Potrivit unui raport publicat la Londra de „Centrul de previziuni economice", starea economiei britanice va continua să se deterioreze în următorii ani, în ciuda prognozelor optimiste alcătuite de diferiți experți ai guvernului conservator. Astfel, documentul apreciază că șomajul, care a atins, în prezent, nivelul record de peste 2 milioane, va continua să crească, pînă în anii 1983—1984, cu toate că, oficial, se scontează pe o redresare economică în anii 1982—1983. În privința inflației, care în etapa actuală evoluează la o rată record, raportul întrevede o anumită ameliorare, dar, cu toate acestea, prevede menținerea ei la un nivel ridicat, respectiv 8 la sută în anul 1982.

● **WASHINGTON.** Tendințele de redresare a activității economice în Statele Unite sînt însoțite de o agravare a inflației și de o creștere a dobînzilor, relevă mai multe studii și prognoze economice publicate la Washington. Potrivit agenției France Presse, activitatea economică americană, care ar urma să-și reia cursul de creștere cu o rată anuală de aproximativ 1 la sută în trimestrul al patrulea al anului, este deja confruntată cu o agravare a inflației în luna octombrie. Un studiu al Asociației naționale a societăților de achiziționare menționează că din 222 de firme solicitate să răspundă chestionarelor avansate, 39 la sută au procedat la majorări de prețuri în septembrie, iar 50 la sută în octombrie.

● **OTTAWA** — Camera Comunelor a Canadei a început examinarea proiectului de buget al țării pentru viitorul an financiar. După cum remarcă observatorii de la Ottawa, proiectul de buget avansat de guvern reflectă marile dificultăți economice cu care este confruntată Canada în etapa actuală. Astfel, potrivit datelor prezentate de guvern în fața membrilor parlamentului, în viitorul an financiar se estimează o rată a inflației de 10,2 la sută, un nivel al somajului de 8,7 la sută și o creștere a produsului național de numai 1 la sută. Pe de altă parte, se estimează că bugetul pe viitorul an financiar se va solda cu un deficit antecalculat de peste 13 miliarde de dolari.

● **BRUXELLES** — Prețurile cu ridicata în Belgia înregistrează din nou o tendință de creștere. Potrivit datelor publicate de Ministerul Economiei de la Bruxelles, în septembrie, acest indice s-a situat cu 4,8 la sută peste cel al lunii septembrie 1979.

Note

Simple coincidențe ?

Stupoare, indignare, minie : iată cum s-ar putea rezuma reacția opiniei publice internaționale la sentința de achitare pronunțată zilele acestea în procesul a doi foști gardieni ai lagărului morții de la Auschwitz — Hans Olejak și Ewald Pansegrau. Pe baza mărturiilor și documentelor prezentate, procurorul ceruse condamnarea acuzaților la închisoare pe viață. Completul de judecată, reunit la Tribunalul din orașul Aschaffenburg, a considerat însă cu „dovezile sînt incomplete și contradictorii", și, în consecință, a pronunțat verdictul de achitare. Și aceasta după ce timp de trei ani, cît a durat procesul, peste 150 de martori au prezentat date de netăgăduit despre vinovăția celor doi criminali naziști, despre actele de violență săvîrșite împotriva deținuților. În acest răstimp, acuzații din boxă s-au comportat cu insolență, jignind martorii — supraviețuitori ai lagărelor de exterminare, oameni înaintați în vîrstă, cu sănătatea șubrezită — încercînd să-i intimideze, tocmai pentru a diminua valoarea depozițiilor lor zguduitoare.

...Războiul s-a terminat de mult. De 35 de ani. Era firesc ca oamenii cinstiți din întreaga lume să ceară pedeapsa binemeritată pentru cei vinovați. După procesul de la Nürnberg, intentat principalelor căpetenii hitleriste, urma să vină rîndul sutelor de comandanți naziști de lagăre, șefi ai poliției secrete în țările cotropite, făptași dovediți care au organizat cea mai cumplită operațiune de exterminare în masă din istoria omenirii. Dar, din păcate, odată cu trecerea anilor, tragerea la răspundere a criminalilor s-a transformat adesea într-un spectacol penibil, într-o profanare a memoriei victimelor nazismului. Iar atunci cînd s-a trecut, totuși, la judecarea făptașilor au fost nu puține cazuri de scandaloase sentințe de achitare sau pedepse simbolice — explicabile și prin faptul, de care amintea săptămînalul vest-german „Der Spiegel", că „o mare parte a judecătorilor aveau un trecut nazist". Scenariul s-a repetat cu exactitate și de această dată.

Concomitent cu anunțarea achitării celor doi gardieni, s-a relatat că, în curînd, la 26 noiembrie, începe la Kiel un nou proces împotriva a patru călăi, foști membri ai comandamentului poliției din Belgia în perioada ocupației naziste, vinovați de deportarea a 26 000 de evrei și trimiterea lor în „fabrica morții" de la Auschwitz. Pe bună dreptate, se pune întrebarea : oare și în acest caz deznodămîntul nu va fi pînă la urmă același, adică și ei vor fi scoși basma curată de completul de judecată ? Este oare o pură întîmplare că asemenea „defecțiuni" judiciare se petrec în timp ce grupări extremiste de dreapta, neofasciste își desfășoară nestingherite activitatea ?

Federația Internațională a Rezistenților (F.I.R.) a dat publicității un document în care se arată că manifestările neonaziste au luat o amploare alarmantă în școli din R. F. Germania, amintind totodată că în R. F. Germania s-au manifestat „lacune în ce privește o purificare consecventă a corpului didactic de elementele naziste după 1945". Ilustrativă în acest sens este și scrisoarea dată publicității recent de fostele deținute din lagărul de la Ravensbrück, care au adresat un apel patetic la unirea eforturilor tuturor popoarelor pentru a da o ripostă hotărîtă activizării grupărilor neonaziste.

Un îndemn la rațiune, izvorît din realitățile continentului, din experiența tragică a trecutului nu prea îndepărtat.

Petre STĂNCESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : Cod 71 341. București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instalații. În străinătate, abonamentele se fac prin ILEXIM — departamentul export-import presă, P. O. BOX 136—137 telex : 11 226, București, str. 13 Decembrie nr. 3. Tiparul : Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360